

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, DECEMBER – GRUODŽIO 5, 2013 • Vol. CIV Nr. 142 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-04-13

ŠIAME NUMERYJE:

Kultūros ministro įspūdžiai iš
Philadelphijos. – 4 psl.

Kalėdinei mugei –
600 skautiškų „grybukų“! – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir Marija Kriauciūnienė džiaugiasi lietuviška eglute. Agnės Vertelkaitės nuotr.

Čikagos Navy Pier tradiciškai papuošta lietuviška eglutė

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus pasirūpino, kad didžiausiame Čikagos laisvalaikio ir pramogų centre Navy Pier ir šiemet būtų papuošta tradicinė lietuviška kalėdinė eglutė. Organizacijų prašymu savos kūrybos lietuviškais „šiaudinukais“ eglę padabino menininkė Marija Kriauciūnienė, kuriai maloniai padėjo muziejaus darbuotoja Rita Janz. Abi moterys jau daugelį metų unikaliais lietuviškais tautiniais motyvais kalėdi-

nes eglutes papuošia Navy Pier, O'Hare bei Midway oro uostuose, Cook apygardos izdo biure ir kitur.

Į pramogų centrą pasigrožėti „šiaudinukais“ puoštu medeliu atvykęs generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas padėkojo moterims už jų nuoširdų rūpestį ir darbą tęsiant tradiciją originaliai pristatyti lietuvišką kultūrą Čikagos gyventojams bei svečiams.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Lietuvos nacionaliniame muziejuje – lietuviški sodai

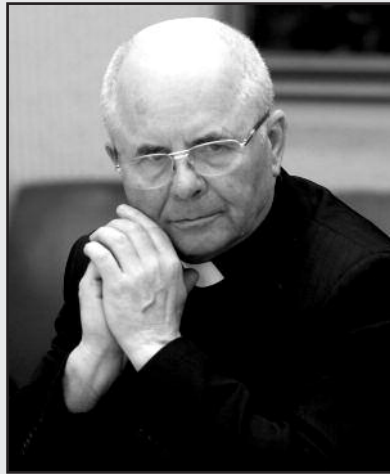
Dainiaus Labučio nuotr.

Vilnius (ELTA) – Gruodžio 3 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje Vilniuje atidaryta tradicinių lietuviškų sodų paroda „Sesė sodų sodina“.

Ši pirmoji respublikinė sodų paroda yra Vilniaus etninės kultūros centro vykdomo projekto „Sesė sodų sodina“ dalis. Joje eksponuojamus sodus ir šiaudinukus kūrė 50 kūrėjų – tik pradedančių rišėjų, ilgamečių tautodailininkų, pripažintų amatininkų. Vyriausia autorė – sodų vėrėja Antosė Čiupailienė, gimusi 1922 metais, gyvenanti Trakų rajono Paungurių kaime.

Senovėje į šiaudą žiūrėta kaip į gyvybės simbolį. Būdingas lietuvių tradicinės kultūros bruožas buvo aplinkos šventinimas ir jos daiktų, įtrauktų į kalendorinių, šeimos ir gamtos virsmų švenčių apeigas, pavertimas simboliais. Lietuvių tikėta, jog aplinka geba suderinti žmogaus gyvenimą, padeda siekti grožio ir dvasios darnos. – 15 psl.

Laisvės premija skirta arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui

M. Ambrazo nuotr.

Vilnius (BNS) – Seimas gruodžio 2 d. nutarė, kad šiemetinė Laisvės premija skiriama dvasininkui, sovietmečio politiniam kaliniui Sigitui Tamkevičiui, kuris pastaruosius 17 metų vadovavo Kauno arkivyskupijai. Už tai balsavo 52 parlamentarai. – 15 psl.

Tu negali savo gyvenimo nei prailginti, nei praplatinti, bet tik pagilinti. – F. Foch

Prezidento rinkimai vyks po pusmečio, gegužės 11 d., bet rinkimų kampanija jau prasidėjo. Pagrindinės partijos jau paskelbė arba netrukus paskelbs savo kandidatus į Prezidentus, nors kai kurie kandidatai gal dar atsiims savo kandidatūrą. Aštrėja retoriniai išpuoliai. Ryškiausias pavyzdys – Seimo pirmininkės Loretos Graužinienės pastabos apie Prezidentę Dalią Grybauskaitę, jos tariamą aroganciją ir kitus neigiamus bruožus, netinkamai parengtus įstatymų projektus. Jausdami potencialų Prezidentės pažeidžiamumą dėl nutekintos VSD pažymos, į kovą stoja ir kiti politikai, nors jų pastabos yra gana aptakios. Manytina, kad partijos „Tvarka ir teisingumas“ planai inicijuoti parašų referendumui dėl euro rinkimą irgi yra susieti su artėjančiais rinkimais.

Dažnai skundžiamasi rinkėjų apatija ir politiniu neišprusimu. Dalis atsakomybės tenka politikams, kurie nemoka bendrauti su rinkėjais, negeba vaizdžiai paaiškinti, kuo jų partija skiriasi nuo kitų ir kodėl reikia palaikyti ją. Tenkinamasi dergti oponentą bei save ir savo partiją pristatyti kaip mažesnią blogį. Netikėtina, kad šis politikų polinkis staiga išnyktų, bet yra reali galimybė, kad Prezidento rinkimų kampanija bus gerokai įdomesnė, negu buvo galima įsivaizduoti prieš metus. Tada pagrindinis klausimas buvo, ar prezidentė sieks antros kadencijos, ar mėgins užimti aukštas pareigas Briuselyje. Mažai kas abejojo, kad ji lengvai laimėtų pergalę, jei nutartų kandidatuoti.

Prezidentė yra labiau pažeidžiama, bet lieka didžioji favorite. Nors premjeras Algirdas Butkevičius labai populiarius, naujausios apklausos rodo, kad dvikovoje su Prezidente jis smarkiai pralaimėtų. Savo balsus Prezidentei atiduotų 40,4 proc. žmonių, o už Butkevičių balsuotų 12,7 proc. gyventojų. Butkevičius ne kartą pareiškė, kad jis patenkintas premjeravimu ir nekandidatuos į Prezidentus. Nėra pagrindo abejoti jo pasisakymais.

Socdemai galutinai nutars dėl savo kandidato sausio 18 d. Norą siekti posto jau pareiškė europarlamentaras Zigmantas Balčytis, kurio kandidatūrą palaiko daugelis bendrapartiečių ir rinkėjų. Minėtoje apklausoje Balčytis buvo trečiasis mėgstamiaus

Artėjant Prezidento rinkimams

KĘSTUTIS GIRNIUS

šias kandidatas, lengvai pralenkęs kitus galimus kandidatus į Prezidento postą. Bet ar protinga Balčyčiui kitais metais kandidatuoti, užuot laukus dar penkerius metus? Yra tik maža tikimybė, kad jis kitais metais įveiktų D. Grybauskaitę. Galimybės būti išrinktam bus gerokai didesnės 2020 m., kai D. Grybauskaitė nebekandidatuos. Vieną kartą kandidatavus ir pralaimėjus, antro karto veikiausiai nesulauks.

Šitokie apskaičiavimai yra sudėtingi, nėra jokių garantijų, kad įvykiai klostysis kaip numatoma. 1992 m. JAV vyravo įsitikinimas, jog Prezidentas George Bush (senjoras) po TSRS žlugimo ir sėkmingo karo su Kuveitą okupavusiu Iranu bus lengvai perrinktas. Daugelis perspektyviausių demokratų partijos kandidatų nutarė nestoti į, jų manymu, beviltišką kovą, bet laukti ketverius metus, kai sąlygos bus palankesnės. Bill Clinton galvojo kitaip, išnaudojo progą ir laimėjo rinkimus.

Neaišku, koks bus Ziganto Balčyčio galutinis sprendimas, kiek jis jaus spaudimą kandidatuoti. Kiekvienu atveju socdemai turės savo kandidatą į Prezidentus. Vytenis Andriukaitis veikiausiai tebesvajoja apie Daukanto aikštę, pasiryžęs duoti progą rinkėjams atitaisyti klaidą, kurią jie padarė nebalsuodami už jį 1997 m. ir 2002 m. rinkimuose. Gali atsirasti ir kitų savanorių.

Nežinia, ar kandidatuos partijos „Tvarka ir teisingumas“ įkūrėjas Rolandas Paksas, net jei visos teisinės kliūtys jo kandidatūrai būtų laiku pašalintos. Jo partijos populiarumas smunka, jai gresia Naujosios sąjungos likimas – išnykimas, tad reikia ką nors daryti. Bet nėra garantijų, kad dalyvaudamas rinkimuose Paksas sutelktų tradicinį elektoratą bei pritrauktų naujų rėmėjų. O akivaizdus pralaimėjimas – pvz., jei jis surinktų mažiau negu 10

proc. balsų – galėtų būti paskutinė vinis į „tvarkiečių“ karstą. Galutinį sprendimą paveiks parašų dėl referendumo rinkimo rezultatai. Jei referendumo mintis nepagaus rinkėjų vaizduotės, partija neteks potencialaus kozirio, ir R. Paksas veikiausiai nutars kandidatuoti ne į Prezidentus, bet į Europarlamentą.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas yra Darbo partijos kandidatas. A. Paulauskas kadaise buvo vienas populiariausių žmonių Lietuvoje, pirmame 1997 m. prezidento rinkimų ture surinkęs net 45, 3 proc. balsų, vėliau įkūręs partiją Naujoji sąjunga. Bet tie seniai praėję šlovės metai nebegrįš. A. Paulauskas turi rinkimų kampanijos įgūdžių, bet jis neseniai tapo Darbo partijos nariu, tad neaišku, kaip uoliai demoralizuota partija palaikys jo kandidatūrą. Net spėliojama, jog bus stengiamasi jį pakeisti Seimo pirmininke Loretą Graužiniene. Darbo partijos rinkimų kampanija bus nukreipta prieš Prezidentę, kuriai bus priekaištaujama, kad ji nederamai tvarkė teisėsaugos organus, kartais jais net piktnaudžiaudavo, smulkiai nurodinėdama, kas darytina. Pats buvęs generaliniu prokuroru, A. Paulauskas šiuose reikaluose gerai susigaudo.

Konservatoriai palaikys D. Grybauskaitę. Jiems ne kartą priekaištauta, kad rimta politinė partija turi kelti savo kandidatą. Nebus paisoma kritikos, nes, išskyrus Ireną Degutienę, partija neturi kandidato, kuris sulauktų platesnio gyventojų palaikymo. Be to, konservatorių ir Prezidentės nuostatos esminiais klausimais mažai skiriasi, o jų kandidatas tik atimtų balsų iš D. Grybauskaitės, tad kenktų sau artimam žmogui. Kaip ir konservatoriai, Liberalų sąjūdis 2009 m. neiškėlė savo kandidato į Prezidentus. Gali taip būti ir per šiuos rinkimus.

Rinkimų kampanija bus įdomesnė negu 2009 m., bet rezultatai bus tie patys. Jei D. Grybauskaitė kandidatuos, ji laimės, nors gal ne pirmame rate. Jei ji nekandidatuotų, nežinia, kaip viskas baigtųsi, bet yra nemaža tikimybė, kad pirmuoju Lietuvos žmogumi pirmą kartą po Algirdo Brazausko būtų kairysis politikas.

Alfa.lt

LAIŠKAI

SVEIKI,

Sudomino straipsnio „Ar Amerikos lietuviai išnyks be pėdsako?“ („Draugas“, 2013 rugpjūčio 1 d.) tekstas ir diskusija bei pasiūlymai įprasminti Amerikos lietuvių palikimą angliškame šaltinyje.

Manau, kad XXI a. net geresnis informacijos šaltinis už muziejų ar knygą yra išsami interneto svetainė. Svetainė pasiekiamo iš bet kurio pasaulio taško, ji gali būti sąlyginai pigiai (pvz. dengiant kaštus iš reklamos) išlaikoma neribotą laiką. Priešingai nei knyga, ji gali būti nuolat pildoma daugybės žmonių, iškart pasiekiamo kiekvienam, kas ieškos tam tikros informacijos „Google“.

Tokią svetainę kuriu jau daugiau nei metai: iš įvairių internetinių, spausdintų šaltinių, pasakojimų, renku mažai kur atkartojamą informaciją,

viską pateikiu ir anglų kalba.

Pavyzdys, kaip galėtų atrodyti galutinis puslapis apie kiekvieną lietuvių bendruomenę ir jos paveldą, galėtų būti svetainės puslapis apie Čikagą: <http://global.truelithuania.com/chicago-illinois-45/>.

Svetainėje yra ir daug kitų straipsnių, bet trūksta nuotraukų, nes pats turėjau galimybę fotografuoti tik kai kuriose vietovėse.

Tad norėčiau pakviesti norinčiuosius prisidėti prie svetainės atsiunčiant nuotraukas bei informaciją apie lietuvių bažnyčias, su Lietuva susijusias skulptūras, gatves, žymių užsienio lietuvių kapus (prisidėję asmenys bus paminėti svetainėje).

Pasakojant apie vietas galima papasakoti ir su jomis susijusių žymių lietuvių istorijas, ypač tas, kurios aktualios ir platesniame kontekste.

Tai kartu ir būdas įamžinti, prisiminti sunykusias ar sunaikintas bendruomenes, bažnyčias – nes apie daug jų šiandien internete informacijos beveik nėra, o bėgant metams ją surinkti bus vis sunkiau.

Siekiu pristatyti lietuvių paveldą užsienyje ir angliškai (tolimesnių kartų lietuviams ir kitiems besidomintiems) ir taip pat lietuviškai Lietuvos lietuviams, kurie, priešingai nei vokiečiai, žydai ar lenkai, dažnai keliaudami užsienyje (dar) neieško su Lietuva susijusių vietų (manau ir todėl, kad trūksta informacijos net lietuviškai).

Su pagarba,

Augustinas Žemaitis

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį. Skaitykite „Draugą“ greičiau!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Tikriausiai nesuklysiu pasakęs, jog viena iš aktualiausių nūdienos temų – kas laimėjo po ES viršūnių susitikimo Vilniuje. Stereotipiškai mąstant padėtis – aiški. Ukrainos prezidentas Vladimiras Janukovyčius atsuko Europai nugarą ir stumtelėjo šalį Rusijos pusėn. Europa neva gėdingai pralaimėjo, o Rusija, spaudusi Ukrainą nepasirašyti jokių sutarčių, – tarsi laimėjo dar vieną politinių intrigų partiją.

Paradoksas – dažnas politinių ginčų reiškiny

Tokio pobūdžio skirstymas į laimėjusius ir pralaimėjusius ypač gajus dabar, kai oficialusis Kijevas iš centrinių sostinės aikščių grubiai išvaiko savo oponentus. Dar visai neseniai tvirtinęs, jog Ukrainos piliečiai turi teisę kritikuoti šalies valdžią taikiuose mitinguose, Ukrainos prezidentas staiga iš esmės pakeitė nuomonę, įsakydamas bet kokiomis priemonėmis nutildyti mitinguojančius. Taigi Kijevo centre pralietas kraujas. O kraujo dėmių neįmanoma lengvai nusiplauti. V. Janukovyčiui šio akibrokšto dovanoti niekas neskubės. Bent jau artimiausiu metu.

Ir vis dėlto neskubėkime skelbti kategoriškų pareiškimų. Kaip bebūtų keista, dabartinė V. Janukovyčiaus laikysena naudinga būtent... proeuropietiškos jėgoms. Jei bandysime išsiaiškinti, kas šiandien labiausiai Ukrainoje populiarina, tegul ir nesąmoningai, tegul ir nenoromis, prisijungimo prie ES idėją, privalėsime pripažinti, jog tai – anti-europietiški V. Janukovyčiaus sprendimai.

Taigi turime paradoksą, kuris, beje, dažnas reiškiny politinių ginčų metu. Jei mėgini sustiprinti palankumą europietiskai idėjai, – ne visuomet būtina tokią idėją beatodairiškai liaupsinti. Jei sieki sustiprinti kryptį Rusijos pusėn, – leisk tautai pačiai įsitikinti ne vien ES privalumais, bet ir trūkumais. Vaizdžiai tariant, tiesmukiškumas – blogas patarėjas lošiant sudėtingas politines partijas. Kartais pravartu elgtis priešingai, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio.

Šitaip tvirtindamas jokių būdu nemanau, kad V. Janukovyčius yra slapstas ES agentas, kuriam pavesta Ukrainoje stiprinti simpatijas europietiškos vertybėms ir menkinti draugystės su Rusija idėjas. Pasirinkdama antieuropietiską liniją dabartinė Ukrainos valdžia elgiasi nuoširdžiai, natūraliai. Bet ji neįvertina aplinkybės: atsisakius pasirašyti net ir beveik jokios juridinės reikšmės neturinčią sutartį su Europa ekonominis šalies gyvenimas nepagerės. Todėl norom nenorom daugės tokių rinkėjų, kurie šauks – draugais pasirinkome ne ES, o Rusiją, bet algos ir pensijos tokios pat mažos, kaip ir anksčiau. Tokie balsuotojai ilgainiui nuoširdžiai manys – jei būtume išdrįsę pasirašyti asociacijos sutartį su ES, uždariai ir pensijos greičiausiai būtų ūgtelėję. Ir atvirkščiai: jei simbolinė sutartis Vilniuje dabar būtų pasirašyta, Ukrainoje netrukus padaugėtų euroskeptikų, nes geresnis ekonominis gyvenimas šalyje vargu ar įmanomas bent jau artimiausiu metu.

Žaidėjų – trys

Tad kas iš tiesų laimėjo, Ukrainai neištarus Vilniuje žodžio „taip“?

Lapkričio 30-ąją Seimo Europos informacijos biure surengta, man regis, dėmesio verta diskusija, kuriai pirmininkavo Piliečių gynybos paramos fondo direktorius Stasys Kaušinis. Oficiali apskritojo stalo tema – kaip Rytų Europa atrodo po ES viršūnių susitikimo Vilniuje. Renginio iniciatoriai – Lietuvos Seimo parlamentinė grupė „Už demokratinę Baltarusiją“ bei Piliečių gynybos paramos fondas.

Organizatorių dėka pasiginčyti dėl Rytų partnerystės ateities susirinko žymių politologų, mokslininkų, visuomenės veikėjų iš Lietuvos, Ukrainos, Rusijos ir Baltarusijos. Pavyzdžiui, savo poziciją išdėstė Rytų Europos studijų centro politologas Laurynas Kasčiūnas, Tarptautinių demokratijų instituto (Kijevas) analitikas Jevgenijus Dykyj ir Nacionalinio tyrimų universiteto „Aukštoji ekonomikos mokykla“ (Maskva) politologas Andrėjus Suzdalcevas.

Kokių minčių sukėlė šių svečių pranešimai?

Europa padarė klaidų, derėdamasi su Ukraina. Ji nepasakė, kad asociacijos sutartis – tai mažytis žingsnis, vedantis Ukrainą narystės ES link. Kol

Politinio bumerango dėsnis

GINTARAS VISOCKAS

EPA-ELTA nuotr.

Kaip bebūtų keista, dabartinė V. Janukovyčiaus laikysena naudinga būtent... proeuropietiškos jėgoms.

Briuselis ir Strasbūras tokių garantijų neduos, tol visos rytų partnerystės buksuos. Mat asociacijos sutartis – beveik tušti žodžiai. Pasirašydama šią sutartį Ukraina nieko konkretaus negauna. Bevizis režimas ir galimybė ukrainietiškos prekės patekti į ES rinką – tik kada nors vėliau. Toji sąvoka „kada nors vėliau“ – labai neapibrėžta.

Dabartinė Vakarų taktika veiksminga tol, kol derybose dalyvauja dvi pusės – ES ir Ukraina. Bet šiuo konkrečiu atveju padėtis klostėsi kiek kitaip. Čia buvo trys žaidėjai: ES ir Ukraina, norinčios susitarti, ir šiam susitarimui prieštaraujanti Rusija. Europa buvo pasyvi žaidėja, o Rusija – aktyvi. Tad ar verta stebėtis Ukrainos valdžios sprendimu?

Svarbu išsiaiškinti ir priežastis, kodėl Ukraina svarstė, ar verta pasirašyti asociacijos sutartį. Jei ekonominiais sumetimais, – vienokia padėtis. Jei turėjo ir geopolitinių tikslų, kaip kadaise Lietuva, Latvija ir Estija, troškusios apsaugoti nuo Rusijos ir politiškai, ir ekonomiškai, – kita padėtis. Taigi į ES kai kurios šalys žvelgia per geopolitinę prizmę. O tokios įtakingos valstybės kaip Vokietija, Prancūzija, – daugiau kaip į ekonominį darinį. Jei nori priklausyti ES klubui, privalai griežtai laikytis visų ekonominių ir moralinių taisyklių. Nesilaikysi – niekada nebūsi priimtas.

Beje, ES net ir norėdama negalėjo priimti V. Janukovyčiaus valdomos Ukrainos, nes Briuselis tokiu atveju būtų priversti pripažinti, jog patys pamina savo sukurtas taisykles. Tiksliau tariant, į padorį kompaniją įsileidžia ne itin džentelmeniškai besielgiantį veikėją.

Vilniaus nesėkmė – didelė Europos pergalė

Kaip bebūtų gaila, ES greičiausiai praras ir Moldovą. Kai oficialusis Kišiniovas pareiškė norįs artėti prie Europos, sulaukė rusiškų sankcijų. Pavyzdžiui, Rusija sudarė trukdžių moldaviško vyno ekspertui į rusišką rinką. Moldovos valdžia paprašė, kad Europa kompensuotų šias netektis įsileis-

dama jos vynus. Bent labai nedidelius kiekius. Europa neįsileido. Europa kitaip ir negalėjo pasielgti, nes egzistuoja griežtos prekybos taisyklės, kurių privalu laikytis visiems ES nariams. Bet Moldovai dėl tokio pasiteisinimo – nė kiek ne lengviau.

V. Janukovyčius greičiausiai rimtai svarstė, kaip pasielgti atvykus į Vilnių. Jis, pasinaudodamas unikalia padėtimi, tarsi lūkuriavo, kuri pusė pažadės dau-

giau pinigų – ES ar Rusija. Šitaip jis šantažavo ir Briuselį, ir Kremlių. Bet pamatęs, jog ES nieko konkretaus net nežada, – pasirinko rusiškąją vektorių.

Privalome pripažinti, jog europietiškos integracijos tema – labai sudėtinga. Būta rimtų ginčų net dėl sprendimo, kaip pavadinti Ukrainą – Europos kaimyne ar europietiška kaimyne. Šiose dviejose panašiose sąvokose slypi daug esminių skirtumų.

Įsiminė Ukrainos analitiko Jevgenijaus Dykyj prisipažinimas, esą jis džiaugiasi Vilniaus nesėkme, nes šis pralaimėjimas iš tiesų yra didelė Europos pergalė. Ukrainiečių simpatijos Europai tik sutvirtėjo. Jei ES būtų pasirašiusi asociacijos sutartį su ne visiškai teisėtu Ukrainos prezidentu, įkalinusiu keletą dešimčių oponentų politiniais sumetimais, – kristų pačios ES autoritetas. Skeptikai priekaištautų ES vadovybei darant neteisėtus kompromisus. Girdi, ES neturi jokių vertybių bei įsitikinimų, o vien tik pragmatiskus išskačiavimus. Jei ekonomiškai naudinga, esą galima eiti obuoliauti ir su pačiu velniu. Įmanomi ir dar aštresni priekaištai: Vilniuje pasirašius sutartį būtų galima susidaryti nuomonę, esą ES su Rusija konkuruoja tik dėl teritorijų ir žaliavų.

Kitas aspektas – ukrainiečiai šiuo metu idealizuoja Europos Sąjungą. Asociacijos sutartį su ES ukrainiečiai būtų priėmę kaip europietiškos svajonės išsipildymą. Todėl europietiškoji svajonė greitai būtų sprogtų kaip muilo burbulas, nes bent kiek ženkliau geresnio gyvenimo tikėtis neverta. Dabar gi, užuot nusivylę ES, jie nusivils rusiška kryptimi, nes ir nepasirašius asociacijos sutarties ekonomika ženkliai nepagerės. Nepagerės dar ir dėl to, kad šiandieninė Rusija nepasiruošusi Kijevui duoti finansinių paramų vien tam, kad Ukrainoje sustiprėtų integracijos su Rusija šalininkų.

Svarbu nepamiršti ir aplinkybės, jog Rusijos bandymas įtakoti Ukrainos ir ES santykius, pasak analitiko J. Dykyj, – irgi buvo primityvus. Kremlius nebesusigauja, kas iš tiesų dedasi Ukrainoje. Rusija išvystė antieuropietiską propagandą. Ir kuo labiau dergė Europą, tuo Europa ukrainiečių akyse tapdavo gražesnė.

Ukrainos jau vis tiek nesulaikyti

Ukrainos valdžia taip pat nebesuvokia, kas dedasi Ukrainoje. V. Janukovyčius manė sulaukęs lemiamo momento – dėl sutarties pasiderės ir su ES, ir su Rusija. Ir kuri pusė atseikės daugiau finansinių injekcijų, tam ranką ir paspaus. Oficialusis Kijevas manė, kad sėkmingai prekiauja savo valstybe, o iš tiesų nei ES, nei Kremlius nesiruošė pirkti Ukrainos. Už dyką – prašau. Už milijardus – jokių būdu.

Ukrainos valdžia taip pat nesuvokė, kad ji jau nebegali prekiauti valstybe nepasiklausiusi piliečių nuomonės. Nes tokių rinkėjų, kurie turi griežtą nuomonę, – daugiau nei pasyviųjų ir abejingųjų. Ir ta nuomonė – proeuropietiška. Kuo labiau bus skriaudžiami proeuropietiskai nusiteikusieji, tuo Europos populiarumas Ukrainoje tik augs.

Svarbią mintį išdėstė ir iš Maskvos atvykęs politologas A. Suzdalcevas. Jis nemano, kad dabar Kremlius mes milžiniškas lėšas į Ukrainos ekonomiką, kad sutvirtėtų palankumas Rusijos – Ukrainos draugystei. Rusija mano, kad Ukrainos vis tiek neišlaikys savo įtakoje. Ukraina gravituoja ES link. Ir su šia realybe Rusijai būtina susitaikyti. Kuo greičiau – tuo geriau.

Tačiau A. Suzdalcevas atkreipė dėmesį ir į ES klaidas. Rusija daro klaidų, per daug aktyviai kritikuodama kaimynes. Bet ir Europa elgiasi primityviai, nuolat ir kryptingai kritikuodama Rusiją. Atkakli, ilgalaikė, kryptinga kritika duoda priešingą rezultatą. Aplinkiniai ima nepasitikėti ne tuo, į kurį nuolat laidomos kritikos strėlės, o tuo, kas be paliovos laido kritikos strėles. Tai – bumerango dėsnis.

Taigi visur būtinas saiko jausmas.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Šios savaitės „Rytyje“ – lapkričio mėnesį Philadelphiaje įvykusios menų parodos „Craft Show“ atgarsiai. Specialiame interviu „Draugui“ Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis dalijasi savo viešnagės įspūdžiais, o foto-

portažas pristato jau prabėgusios mugės akimirkas.

Malonaus skaitymo ir labai laukiame jūsų Rytų pakrantės vietinių naujienų. Rašykite: draugas.east.coast@gmail.com

Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis: Lietuvą menininkai atvežė į Philadelphiają

DALIA VENCEVIČIENĖ
Specialiai „Draugui“

Lapkričio mėnesį Philadelphiaje vyko didžiausias Lietuvos pirmininkavimo Europos Tarybai pristatymo renginys JAV – „Lietuvos festivalis“. Jį vainikavo Lietuvos dalyvavimas prestižinėje Philadelphiajos taikomojo meno mugėje, „Craft Show 2013“, bet prieš tai buvo kelios dešimtys Lietuvos kultūrą, meną, istoriją ir kulinarinį paveldą pristatančių renginių.

„JAV yra puiki rinka pasitikrinti, kas ko yra vertas“, – sako Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, lankęsis Philadelphiajos amatų mugėje, „Craft Show“, susitikęs su JAV, Meksikoje ir Kanadoje gyvenančiais Lietuvos garbės konsulais, dalyvavęs lietuvių menininkų renginiuose ir New Yorke atidaręs Kristinos Kleizienės dailės darbų parodą. Pasak ministro, čia atvykę menininkai pasitikrina savo jėgas, nes daug mačiusi JAV visuomenė išranki ir renkasi tik kokybiškus daiktus, pastebi unikalius dirbinius ir ieško naujovių. Apie tai, kas lemia lietuvių pranašumą, kodėl tai glaudžiai siejasi su Lietuvos kultūra, kalbamės su Lietuvos kultūros ministru Šarūnu Biručiu.

– Ministre, ar JAV lankotės pirmą kartą? Ar teko būti čia anksčiau?

– Teko būti, ir ne vieną kartą. Čia lankiausi ir kaip Lietuvos verslo atstovas, ir vėliau kaip europarlamentaras. Galiu pasakyti, kad ši šalis palieka įspūdį ir labai džiaugiuosi, kad čia lankausi su skirtingomis misijomis. Taip susipažinau su JAV įvairiapusiškai, galima sakyti, paliečiau kertines sritis – politiką, verslą ir kultūrą.

– Ar tai, ką išvydote „Craft Show“, Jus nustebino?

– Lietuvos menininkų dalyvavimas Philadelphiajos meno muziejaus mugėje „Craft Show“ tapo vienu iš svarbiausių Lietuvą pristatančių renginių JAV Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu. „Craft Show“ mugė suteikė galimybę Lietuvos menininkams išlieti į meno rinką JAV ir didinti Lietuvos kūrybinių industrijų tarptautinį konkurencingumą. Labai gerbiu Lietuvos menininkus ir labai tikiu jų sėkme. Kaip kultūros ministras nuolatos pabrėžiu, kad Lietuva pasaulyje gali būti matoma ir konkurencinga rinkose tik kurdama ir kūrybingų žmonių dėka.

– Ką turite omenyje?

– Lietuva yra maža šalis, tačiau gali stebinti savo kūrėjais. Jeigu pažiūrėtume į ekonominius rodiklius, pamatytume, kad Lietuva su autorinėmis teisėmis susijusių produktų eksportuoja apie 5 proc. Tai netgi daugiau nei pieno produktų. Kūrybinės industrijos sukuria šalyje daugiau kaip 5 proc. BVP. Kūrybos sektorius, net ir ekonominio nuosmukio metu augo, o tai reiškia, kad kūrybinis sektorius šalyje daug žadantis ir perspektyvus. Todėl, mes, kaip valstybė, kūrybingumą esame numatę strategijose, kurios siekia 2030 m.

Visada pabrėžiu, kad Lietuva pigia darbo jėga konkuruoti negali ir gamindami baldus kitoms šalims mes nelaimėsime, todėl turime investuoti į kūrybos sektorių. Ne tik JAV puikiai žinomas „Apple“ prekės ženklas, bet taip pat yra kūrybos sektoriaus sėkmės pavyzdys, nes pradedant dizainu, baigiant programiniais sprendimais, tai yra kūryba, kuri puikiai panaudota ir investuojama tenkinti šių dienų visuomenės poreikius ir tampa šių dienų kultūros dalimi. Taip ir Lietuvoje gimstantys dizaino, programavimo, pažangių informacinių technologijų darbai įgauna pagreitį ir tampa geidžiamais daugelio šalių rinkose, tiek Europoje, tiek Rytų, Azijos šalyse ir JAV.

– Kaip Lietuva skatina šiuos procesus?

– Tai dar tik pradžia. Esame neseniai nepriklausoma tapusi valstybė, prieš akis turinti daug iššūkių. Pirmiausia, norėdami matyti save kaip pažangią valstybę, turime atsisąjūti į vertybes, dėl kurių tapome tuo, kuo esame dabar. Negalime pamiršti, kad turime ugdyti visuomenę, sudaryti sąlygas užaugti naujiems kūrėjams ir teisingų sprendimų priėmėjams. Nuo pat mažų dienų vaikai turi matyti kultūrinę aplinką, kuri pasirodys jiems pateikti kūrybinius sprendimus. Mokiniam pamokos turi vykti ir muziejuose, ir teatruose, ir dailės galerijose ar etnografiniuose kaimuose, kad vaikai galėtų susipažinti su menu ir tradicijomis. Vėliau jie turi būti ugdomi, kad suvoktų, kaip mokslas ir kultūra gali sąveikauti, kad priimtų kūrybingus sprendimus.

Per pastaruosius dešimtmečius, kultūra pradėta suvokti labai siaurai – tik kaip menas, pramogos ar laisvalaikis. Kultūra yra tai, ką mes kūrime šimtmečiais – tai mūsų identitetas, tai kaip mes save suprantame ir dėl ko mus unikaliais laiko kitų tautų žmonės. Mums svarbu tai išlaikyti, nes kitaip mes, kaip valstybė, nebetenkame prasmės. Kultūra yra valstybės pagrindas ir mūsų tapatumas išlieka kaip pagrindinis ryšys su Lietuva. O šiam ryšiui išlaikyti ir kad jis taptų pažangios ateities varikliu, turime rūpintis sistema, į kurią įeina ir švietimas, ir verslas, ir kultūra. Pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje kultūros sektorius skirstys Europos struktūrinių fondų paramą, kuri bus nukreipta būtent minėtiems procesams skatinti, kartu didinant ir socialinę sanglaudą šalyje. T. y., gerindami sąlygas kultūros infrastruktūroje, gerinsime socialinę ir ekonominę gerovę, kas padės lietuviams jaustis oriai ir, mano manymu, stabdys emigracinius procesus, skatins kurti ir dirbti Lietuvoje.

– Ar, Jūsų nuomone, Lietuvos menininkai atvykę į Philadelphiają, parodė Lietuvos išskirtinumą?

– Esu įsitikinęs – taip. Visi Lietuvą atstovavę šalies menininkai – Daiva Ložytė, Rūta Šipalytė, Nomeda Marčėnaitė, Dainius Strazdas, „Baltos kandydys“, Danguolė Brogienė, Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, Indra Dovydėnaitė, Ugnė Blažytė ir Danas Tamašauskas, Laura Dailidėnienė, Tadas Deksnys, Ingrida Didika, Darius Gerlikas, Sandra Malaškevičiūtė, Šarūnė Vaitkutė ir Dainius Naruskas, Viktoras Dailidėnas, Remigijus Kriukas, Lina Austė, Virginija Giniotytė, Dalia Marija Šaulauskaitė, Aušra Petroškienė, Indra Marcinkevičienė ir Klaidas Navickas – atvežė Lietuvą, t. y. jie ją atvežė kartu su savo darbais. Tai, ką mes šiandien laikome nauja ir unikalu, pagaminta laikantis lietuviškų tradicijų, o tai mus daro įdomiais ir patraukliais.

Tokiais JAV lankytojų akims tapo ir kitų renginių, vykusių Philadelphiajoje autoriai ir dalyviai. Vienoje seniausių JAV teritorijoje esančių mokykloje – 1669 m. Philadelphia miesto įkūrėjų protestantų kvakerių įsteigtoje „Friends Select“ mokykloje buvo eksponuojama „Šiuolaikinės Lietuvos vaikų knygų iliustracijos“ paroda. Parodoje pristatyti žymių Lietuvos vaikų knygų iliustruotojų Kęstučio Kasparavičiaus, Stasio Eidrigevičiaus, Laisvės Šalčiūtės, Mariaus Jonučio, Eglės Gelažiūtės-Petrauskienės, Rimanto Rolios, Ievos Babilaitės, Linos Dūdaitės, Rasos Joni, Karolio Strautnieko ir Nomedos Marčėnaitės kūriniai.

Puikiai pavykusia paroda džiaugėsi (iš k.): Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, Philadelphia Museum of Art prezidentė ir CEO Gail Harry, Lietuvos garbės konsulė Krista Bard ir Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis.

Rimo Gedeikos nuotraukos

Philadelphiajoje įsikūrusiame „International House“ kino centre pristatyta filmų programa „Kino inkluzai“. Parodyti suskaitmeninti ir restauruoti septyni ryškiausi XX a. Lietuvos dokumentinio kino filmai: „Neregijų žemė“ (rež. A. Stonys), „Senis ir žemė“ (rež. R. Verba), „Laikas eina per miestą“ (rež. A. Grikevičius), „Šimtamečių godos“ (rež. R. Verba), „Kelionė ūkų lankomis“ (rež. H. Šablevičius), „Juoda dėžė“ (rež. A. Maceina, 1994) ir „Dešimt minučių prieš Ikarą skrydį“ (rež. A. Matelis).

1908 m. įkurtame grafikos ir fotografijos centre „Print Center“ vyko fotografijos kritikos paskaita apie Lietuvos fotografijos mokyklą ir šiuolaikinę Lietuvos fotografiją. Philadelphiajos meno universitete ir Philadelphiajos meno muziejuje įvyko dr. Vir-

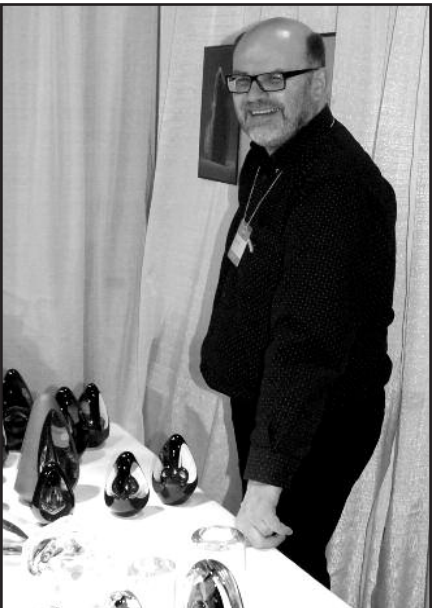
23 menininkai Lietuvą atstovavo juvelyrikos, keramikos, tekstilės, stiklo, odos ir baldų meno srityse. Mugės akimirkos – R. Gedeikos foto reportaže.

Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė.

Šarūnė Vaitkutė.

Remigijus Kriukas.

Aušra Petroškienė.

„Baltos kandys”.

Lietuviškos virtuvės skanumynais vaišino garsus JAV virtuvės šefas niujorkietis Michael Laiskonis.

ginijos Vitkienės paskaitos apie šiuolaikinę Lietuvos taikomąją meną.

Lapkričio 8 d. Kęstučio Vaiginio kvartetas atliko du išskirtinius koncertus Philadelphijos meno muziejuje rengiamos „Menas po 5-os valandos” koncertų programos metu. Tą pačią dieną „Psilikono” teatro spektaklis vaikams „Šiltnamio istorijos” buvo parodytas „Friends Select” mokykloje.

Lapkričio 9 d. Nacionaliniame Amerikos žydų istorijos muziejuje įvyko konferencija „Litvakai: Lietuvos žydų paveldas”. Konferencijoje pranešimus skaitė prof. Šarūnas Liekis (VDU universitetas), prof. Antony Polonsky (Brandeis universitetas, JAV), Darius Staliūnas (Lietuvos istorijos ins-

titutas), prof. Eliyahu Stern (Yale universitetas, JAV), prof. Saulius Sužiedėlis (Millersville universitetas, JAV), prof. Adam Teller (Brown universitetas, JAV) ir virtualaus „Šiaurės Jeruzalės” projekto steigėjas Antanas Zabulis.

Žinoma, Philadelphijoje plačiai pristatytas Lietuvos kulinarinis paveldas ir senosios alaus gaminto tradicijos – specialų lietuviškos virtuvės pristatymą ir meistriskumo klases parengė vienas garsiausių JAV virtuvės šefų – niujorkietis Michael Laiskonis; tradicinio biržietiško alaus gamybos pristatymus ir degustacijas Philadelphia „Convention Center” surengė nepriklausomas alaus ekspertas Vidmantas Laurinavičius.

Kiek pats mačiau ir kiek pasakojo šių renginių dalyviai – visi susilaukė didelio dėmesio, o tai rodo, kad iš tiesų esame jo verti. Turime tai, ko neturi kiti ir turime nuolatos tuo didžiuotis. Nepamirškime to, juk esame lietuviai. Todėl labai noriu padėkoti lietuviams, gyvenantiems JAV. Jie labai daug prisidėjo, kad šie renginiai įvyktų ir kad JAV išvystų mūsų šalies geriausius. Ypač noriu padėkoti Lietuvos garbės konsulei Philadelphijoje Kristai Bard, už iniciatyvą ir atkaklumą, kurie leido pasiekti šiuos rezultatus, kurie neabejotinai turės įtakos tolimesniam Lietuvos ir JAV kultūros bei kūrybinių industrijų bendradarbiavimui. Taip pat ačiū visiems rėmėjams.

– Ačiū Jums už pokalbį!

Kęstučio Vaiginio kvarteto koncertai Philadelphijoje

Ludo Segers nuotraukos

Š. m. rugsėjo-lapkričio mėn. Philadelphijoje vyko didžiausias Lietuvos pirmininkavimo Europos tarybai pristatymo renginys JAV – „Lietuvos festivalis”. Festivalyje dalyvavo Kęstučio Vaiginio kvartetas, kuris lapkričio 8 d. koncertavo Philadelphijos meno muziejuje. Kvartetas surengė du išskirtinius koncertus Philadelphijos meno muziejuje rengiamos „Menas po 5-os valandos” (*Art after 5*) koncertų programos metu.

Koncertams, kuriuose dalyvavo keli šimtai klausytojų, lietuvių vadovau-

jamas ir sudarytas kvartetas (Kęstutis Vaiginis – saksofonas, David Berkman – fortepijonas, Ed Howard – kontrabosas ir Adam Cruz – mušamieji) paruošė ir atliko K. Vaiginio sukurtus kūrinius.

Koncertą organizavo LR ambasada Washingtone. Koncerto rėmėjai – LR užsienio reikalų ir LR kultūros ministerijos.

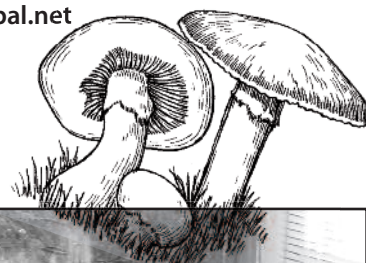
LR ambasados Washingtone info

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Kaip „grybukai“ po lietaus...

Vyksta „grybukų“ kepimo paruošiamieji darbai.

Iškepti ir papuošti „grybukai“ tapo kaip tikri.

Audringa, vėjuota popietė supūtė „Aušros Vartų-Kernavės“ tunto vyr. skautes į tuntininkės namus sausainių „grybukų“ kepimui. Susirinkusios sesės klausėsi sesės Dalės Gotceitienės paaiškinimų ir ėmėsi darbų: vienos pradėjo maišyti tešlą, kitos ruošė glajų, kuris puoš „grybukus“.

Sesė Dalė buvo iš anksto iškepusi „grybukų“, tad kol sumaišyta tešla „ilsėjosi“ šaldytuve, visos užsiėmė „grybukų“ puošimu. Kitas darbas buvo iš tešlos daryti formas (kotelius ir kepurytes) atsirado dar viena stotis. Formoms iškepus, reikėjo jas sudėti į „grybukus“. Virtuvė sukosi kaip tikra „skautų rama“.

Saulei išlindus, atvyko daugiau

Bendras darbas apvainikuotas sėkme – iškepta 600 „grybukų“!

sesių. Iš viso mūsų buvo 22. Smagiai praleidome dieną ir paruošėme per 600 „grybukų“!!! Šioje sueigoje dalyvavo: Dalė Gotceitienė, Monika Ringytė, Aušra Jasaitytė Petry, Monika Mikulionytė, Aleksandra Habanek, Aldona Urbienė, Judita Urbaitė-Hoch, Julija Deuschle, Dalia Stropienė, Elytė Maurukienė, Rima Sabaliauskienė, Kristina Vai-

čikonienė, Loreta Jučienė, Onutė Antanaitienė, Tina Buntinienė, Lidija Polikaitienė, Ramona Žemaitienė, Ramunė Papartienė su Monika ir Tessa ir Nida Petronienė su Lara.

Šiuos „grybukus“ galėsite įsigyti per Pasaulio lietuvių centro tradicinę Kalėdinę mugę, kuri vyks š. m. gruodžio 7 ir 8 dienomis.

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Po įvairių diskusijų ir pasitarimų buvo nutarta, kad 2014 m. birželio 14–15 d. vyks „Paslapčių ieškonė – Washington D.C.“

Kas yra „Paslapčių ieškonė“?

„Paslapčių ieškonė“ yra vienos dienos skautiškas įvykis, panašus į televizijos „reality“ programą, „Amazing Race“. Mišrios skiltys keliaus po įvairias vietas (pastatus, parkus ir t. t.), kol pasieks ieškonės pabaigą. Skiltys sužino apie ieškonės kelio atkarpą tik tada, kai gauna „Paslapčių raktus“ („Clues“). „Paslapčių raktai“ išvardina vietovę, kurioje reikia rasti kitą „raktą“. Kartais skiltys turės išspręsti įvairius skautiškus galvosūkius („Roadblocks“) ir nugalėti kliūtis („Detours“) – tik tada gaus kitą „raktą“. Skiltys gali keliauti pėsčiomis arba viešojo transporto priemonėmis, bet ne automobiliais ar taksi.

„Paslapčių ieškonėje“ gali dalyvauti prityrusieji skautai/skautės, jūr skautai/skautės, kurie iki birželio 14 d. bus sulaukę 13 m. amžiaus.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
 automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
 asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

Primename, kad šiuo metu surinkinėjame Kalėdinius siuntinius

SIUNTINIAI

Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766

Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

Vydūno jaunimo fondo 2014 kalėdinių atvirukų KONKURSAS

Nuo pat Vydūno jaunimo fondo įkūrimo 1952 metais fondo pagrindinis aukų rinkimo vėjus yra kalėdinių atvirukų siuntimas mūsų rėmėjams. Kiekvienais metais fondo valdyba kviečia lietuvius menininkus ir fotografus pateikti savo atvirukų projektus, iš kurių atrenka tinkamiausius metų vajui.

Norėdama pajvairinti atvirukų projektus ir paskatinti didesnę susidomėjimą, Vydūno jaunimo fondo valdyba skelbia 2014 metų kalėdinių atvirukų meno/fotomeno konkursą. Raginame dalyvauti visus menininkus ir fotografus, jaunus bei prityrusius.

KONKURSO GAIRĖS IR SMULKESNĖ INFORMACIJA:

Dvi konkurso kategorijos

- * Fotomenas – žiemos gamtos, gyvūnijos, religinės ar tautinės temos nuotraukos, meniškai sukurtos ir tinkamos kalėdinių atvirukų viršeliams.
- * Meno kūriniai – tapybos, grafikos, kompiuterio pagalba sukurtas menas, panašiomis temomis kaip ir fotomenas.

Premijos

- * Keturios pirmosios vietos po 150 dol.
- * Keturios antrosios vietos po 100 dol.
- * Menininko ar fotografo vardas pavardė bus įrašyti atviruke.

Pageidaujamos temos

- * Kalėdos
- * Žiemos gamta ar gyvūnija
- * Religija
- * Tautodailė

(2008–2010 ir kiti fondo atvirukų pavyzdžiai yra fondo tinklalapyje – www.vydunofondas.net)

Projektų pristatymas įvertinimui

- * Visi projektai pasiunčiami Vydūno fondui iki 2014 vasario mėn. 1 d. Kiekvienas dalyvis prieš savo projekto parašo: vardą, pavardę, adresą, miestą, valstiją, pašto kodą, el. pašto adresą, telefono numerį. Jei dalyvis yra skautas/vadovas, parašyti tunto vardą, einamas pareigas, laipsnį bei amžių.

* Dalyvis lengvai užrašo savo vardą pavardę su pieštuku meno kūrinio antroje pusėje (jei siunčiamas paštu).

* Projektus siųsti: Vydūno fondui –14911 E. 127th St., Lemont, Illinois 60439 arba el. paštu vyduno.fondas@sbcbglobal.net (kaip „attach-ment“).

Papildoma informacija

* Daugiau anksčiau leistų atvirukų pavyzdžių galite rasti Vydūno fondo tinklalapyje www.vydunofondas.net.

* Atvirukų dydis – 4 ½ ” x 6 ½ ”. Meno ir fotomeno kūriniai gali būti bet kokio dydžio, tik ne mažesni už atvirukų dydį. Svarbu, kad sumažintas projekto vaizdas tilptų nustatyto atviruko dydžio formate.

Kiekvienas dalyvis gali atsiųsti kiek nori projektų, bet tik vienas dalyvio projektas bus premijuotas.

* Atsiųsti projektai nebus grąžinami, jie taps Vydūno jaunimo fondo nuosavybe.

* Laimėtojus paskelbsime spaudoje; premijos bus išsiųstos konkurso anketoje nurodytu adresu.

Turint klausimų, kreipkitės į Vydūno jaunimo fondo valdybą elektroniniu paštu.

Kviečiame visus dalyvauti ir linkime daug kūrybingumo bei sėkmės!

Vydūno jaunimo fondo valdyba

Akeliauja Kalėdos! Vydūno jaunimo fondo tarybos ir valdybos nariai bei talkininkai š. m. lapkričio 7 d. rūšiavo kalėdinius atvirukus išsiuntimui. Šių bei praėjusių metų kalėdinius atvirukus bus galima įsigyti šį savaitgalį Pasaulio lietuvių centre ruošiamoje kalėdinėje mugėje. Iš kairės: Arūnas Draugelis, Šarūnas Rimas, Danguolė Bielskienė, Aliacija Brazaitienė, Leopoldas von Braun, Linas Martis, Rita Rašymienė, Sigutė Užupienė, Jūratė Variakojienė.

Vidos Brazaitytės nuotr.

VISI MĖGSTA KINĄ

Jaunojo kritiko kampelis

„Catching Fire”

GYTIS KRIAUČIŪNAS

Apie ką šis filmas?

Šis filmas yra antrasis „The Hunger Games” serijoje, sukurtas pagal Suzanne Collins knygas tuo pačiu pavadinimu. Filmą prasideda miestelyje District 12, kuriame gyvena Katniss. Ji ir jos draugas Peeta, neseniai laimėjo „Hunger Games” turnyrą, kuris vyksta kiekvienais metais. Turnyre 24 vaikai kovoja arenoje, stengdamiesi vienas kitą nužudyti – kol tik vienas išlieka gyvas. Likę dviese, Katniss ir Peeta su-rado nuodingų uogų ir sugalvojo kar-tu nusižudyti, nebent turnyro ko-misija paskelbtų, kad jie abu lai-mėjo. Grįžusi namo, Katniss susitinka su Prezidentu Snow. Jis jai pasako, kad ji turi įtikinti šalies gyventojus, kad jie su Peeta myli vienas kitą ir vardan tos meilės negalėjo vienas kito nužudyti. Mat jos pasipriešinimas žaidimo taisyklėms skatina piliečius pasipriešinti šalies diktatūrai. Katniss prižada taip daryti – jeigu ji taip nepadarys, Prezidentas Snow nužudys jos šeimą. Tuomet Katniss ir Peeta pradeda savo „pergalės kelionę” po visus rajonus. Pir-mame rajone Peeta kalba iš širdies, o ne pagal duotą tekstą. Dėl to prasideda riaušės, ir policija pradeda mušti žmones, kol Katniss ir Peeta išvyksta iš aikštės. Haymitch, Peeta ir Katniss patarėjas jiems griežtai liepia skaityti tai, kas parašyta ant kortelės, arba vėl kils riaušės, ir Preziden-tas Snow tikrai nužudys jų šeimas. Katniss ir Peeta skaito kas jiems duota, bet riaušės vis tiek kyla. Prezidentas Snow nėra patenkintas, bet šeimų neišžudo. Katniss ir Peeta grįžta atgal į District 12. Ten naujas meras, norėdamas sukelti daugiau baimės, aikštėje muša Katniss draugą Gale. Katniss įsiterpia ir jį sustabdo, kas dar labiau suerzina Prezidentą Snow, nes tai buvo aiškus pasipriešinimas valdžiai. Jeigu norite sužinoti, kaip jiems klostysis toliau, teks žiūrėti filmą.

Ar filme vaidina žinomi aktoriai?

Filme vaidina nemažai žinomų aktorių: Jennifer Lawrence („Hunger Games”, „Silver Linings Playbook”, „X-Men”), Josh Hutcherson („Bridge to Terabithia”, „RV”), Woody Harrelson („The Messenger”, „Zombieland”), dainininkas Lenny Kravitz, Seymour Hoffman („Capote”, „The Master”) ir Stanley Tucci („Big Night”, „Conspiracy”). Taip pat įdomu, kad Jennifer Lawrence už pirmą „Hunger Games” filmą gavo 500,000 dol., o už antrą – 10,000,000 dol.

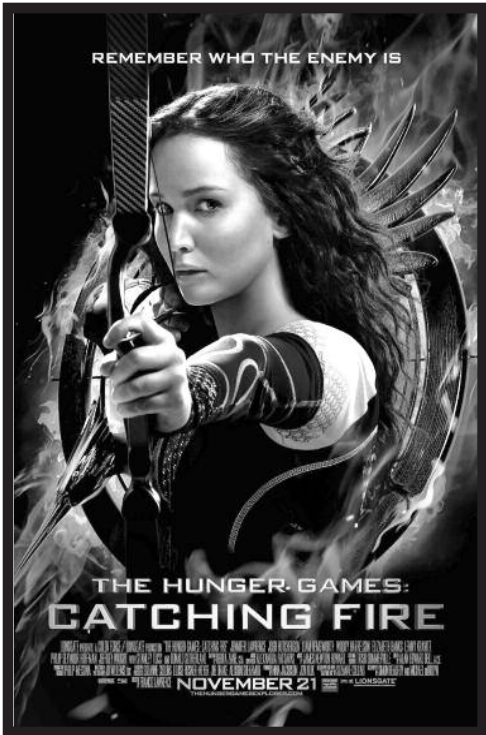
Vaidmenų atlikimas

Reikia pasakyti, kad visi aktoriai labai gerai atliko savo vaidmenis ir vaidino kaip komanda. Jennifer Lawrence labai tiko jos vaidmuo, nes Katniss knygoje yra kartais tvirta, kartais emociinga, o Jennifer moka tą labai gerai išreikšti. Josh Hutcherson atlikimas pirmame filme įspūdjio nepaliko, bet antrame filme jis visiškai įsikūni-

jo savo personažą. Be to, atrodo, kad yra geriau susipažinęs su Jennifer, užtat geriau su ja vaidina. Woody Harrelson, nors pasirodo mažiau negu pirmame filme, labai gerai vaidina. Kartais jis girtuoklis, kartais – patarėjas, bet gerai atlieka abu vaidmenis.

Kaip Francis Lawrence interpretuoja knygą ir kitos diskusijos

Praktiškai joks filmas, sukurtas pagal knygą neapima visų jos dalių, bet kaip režisierius interpretuoja knygą yra labai svarbu. Šiame filme palyginus su knyga yra keletas pakeitimų. Filme pats turnyras užima daugiau

kaip pusę veiksmo laiko, tuo tarp knygoje turnyras užima mažiau nei trečdalį. Manau, norėta šį filmą reklamuoti kaip veiksmo filmą, o knyga yra priimama daugiau kaip drama. Kitas skirtumas – filmas žvelgia į kitus turnyro dalyvius, tuo tarpu knyga pabrėžia tik Katniss ir Peeta personažus. Man nepatiko visa drama, kuri vyko knygoje. Nors nesu skaitęs „Twilight” serijos, manau, kad šia prasme galima palyginti abi serijas – kiek pabrėžti dramą ir kiek pabrėžti veiksmą. Filme buvo daug daugiau veiksmo negu dramos, bet to tikrai reikėjo. Man patiko režisieriaus išivaizdavimas apie Panem sostinę – tas kontrastas tarp sostinės gero gyvenimo ir rajonų vargšų gyvenimo. Tai padeda parodyti, kodėl atsitinka tam tikri įvykiai ir kodėl pasikeičia Peeta ir Katniss galvosena.

Bendras vertinimas

Apskritai, man šis filmas labai patiko, ir aš duočiau 10 iš 10 balų. Įdomu tai, kad iš trijų knygų, kiekviena nauja buvo vis prastesnė. O filmui šioje serijoje (jų bus keturi) tik gerėja. Tikrai verta matyti šį filmą teatre. Mesėjome į kino teatrą lapkričio 23 d. (dieną po filmo premijos) ir salė buvo pilna. Pagal www.rottentomatoes.com, 89 proc. kritikų ir 94 proc. žiūrovų teigiamai vertina filmą. Per pirmas tris dienas, JAV parduota bilietų už 161 milijoną dolerių. Tai geriausi naujo filmo rodikliai lapkričio mėn. JAV ir ketvirti geriausi bet kada.

LIETUVA IR PASAULIS

Paskelbti kandidatai į Nacionalinę kultūros ir meno premiją

Vienas iš kandidatų – aktorius Juozas Budraitis. Gedimino Savicko nuotr.

Vilnius (ELTA) – Gruodžio 3 d. Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų komisija paskelbė kandidatus į Nacionalinę kultūros ir meno premiją. Jų – dvylika. Tai aktoriai Donatas Banionis ir Juozas Budraitis, rašytojai Vytautas Martinkus ir Vladas Braziūnas, džiaz muzikas ir kompozitorius Vladimiras Čekasinas, muzikologas Viktoras Gerulaitis, kompozitoriai Giedrius Antanas Kuprevičius ir Faustas Latėnas, chorvedys ir kompozitorius Vytautas Miškinis, kino operatorius Jonas Gričius, vizualaus meno kūrėjas Artūras Raila,

fortemenininkas Algirdas Šeškus. Iš šių kandidatų komisija gruodžio 9-ąją išrinks 6 laureatus, kurie bus paskelbti tą pačią dieną.

Nuo 1989 metų Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos kasmet teikiamos už reikšmingiausius pastarųjų 7 metų Lietuvos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės menininkų sukurtus kūrinius, viena premija taip pat gali būti skiriama už viso gyvenimo indėlį į kultūrą ir meną.

Premijas teikia Respublikos Prezidentas Vasario 16-osios proga.

Žurnalistų kratos buvo neteisėtos

Vilnius (BNS) – Vilniaus apygardos teismas panaikino įpareigojimą naujienų agentūros BNS redaktorei atskleisti informacijos šaltinį ir neteisėtomis pripažino jos namuose, garaže, automobilyje atliktas kratas. Teismas patenkino BNS redaktorės skundą ir panaikino atitinkamas ikinisminio tyrimo teisėjo nutartis.

Įkurta Sovietinės okupacijos tyrimo asociacija

Vilnius (Bernardinai.lt) – Seime įvyko įkurtos Sovietinės okupacijos tyrimo asociacijos (SOTA) steigiamasis susirinkimas. Asociacijos iniciatoriai ir steigėjai – Seimo narys, parlamentinės grupės „Už istorinę atmintį ir teisingumą“ pirmininkas dr. Arvydas Anušauskas, Vilniaus universiteto doktorantė, knygos „Okupacinė kariuomenė Lietuvoje“ autorė Inga Arlauskaitė-Zakšauskienė, Vilniaus universiteto doktorantas, sąsąrydžių „Trakinių partizanai“ vienas organizatorių Norbertas Černiauskas, VU absolventė ir „Misija Sibiras“ dalyvė Lina Krilavičiūtė. Sovietinės

Teismo sprendimo motyvai paskelbti už uždarytų durų. Prokuroro prašymu teisėjas Gediminas Viederis lapkričio 7 d. buvo įpareigojęs BNS redaktorę atskleisti, kas pateikė informaciją apie Valstybės saugumo departamento perspėjimus, jog prieš Lietuvą rengiamos informacinės provokacijos.

okupacijos tyrimo asociacija sieks vienyti tiriančias ir įamžinančias Lietuvos sovietinės okupacijos istoriją ir atmintį, bendrus tikslus turinčias institucijas, organizacijas. Stengsis, kad apie šiuos darbus žinotų ne vien Lietuvos visuomenė, bet ir tarptautinės akademinės bendruomenės. Šio istorijos periodo tyrimų įamžinimo entuziastų yra ne tiek daug, o veikla – labai reikšminga. Prof. Vytautas Landsbergis priminė, kad panašaus likimo šalys, kaip Latvija, Ukraina, yra padariusios išpūdingų ir plačiai pasaulyje žinomų darbų okupacijos tema.

Mokslinės elektroninės bibliotekos sukaktis

Vilnius (E.library.lt info) – Šių metų gruodžio 2 d. mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT (www.elibrary.lt) pažymėjo devynerių metų veiklos sukaktį. Prieš devynerius metus, 2004 m. gruodžio 2 d., buvo pristatytas unikalus projektas – mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT, nustebinusi lietuvių bendruomenę visame pasaulyje. Tai pirmas ir iki šiol vienintelis projektas Lietuvoje, kuriamas ir palaikomas visuomeniniais pagrindais. Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT

atvirų išteklių kaupimo ir platinimo srityje pasižymėjo kaip švietėjiškas socialinės ir filantropinės veiklos projektas. Biblioteka užmezgė ir palaiko glaudžius ryšius su daugeliu Lietuvos valstybės institucijų, mokslo įstaigų, visuomeninių organizacijų, mokslo ir švietimo institucijų, mokslinių darbų, knygų ir straipsnių autoriais. Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT – sėkmingas visuomeninės veiklos pavyzdys. Biblioteka tapo tarptautinio elektroninių bibliotekų tinklo nare.

JAV nerimą kelia Kinijos naujoji gynyba

Tokijas (ELTA) – JAV ir toliau labai sunerimusios dėl Kinijos neseniai demarkuotos gynybos zonos, pradėdamas vizitą Rytų Azijoje sakė JAV viceprezidentas Joe Biden. Jis pareiškė, kad Kinija ir Japonija turi imtis priemonių, kurios sušvelnintų įtampą regione. J. Biden gruodžio 2 d. vakarą atvyko į Tokiją. Per šešias dienas truksiantį vizitą JAV viceprezidentas lankysis Bejinge, Kinijoje ir Seule, Pietų Korėjoje. Pagrindinė J. Biden vizito užduotis yra įtikinti Bejingą ir Tokiją liautis erzinti vienas kitą ir pradėti kalbėti apie tai, kaip išvengti nereikalingų įtampų. JAV ir

Japonija griežtai sukritikavo Kinijos demarkuotą gynybos zoną, kuri apima salas, į kurias pretenzijas reiškia Japonija ir Pietų Korėja. Bejingas pareiškė, kad užsienio šalių lėktuvai, kurie ketina kirsti gynybos zoną virš Rytų Kinijos jūros, turi pranešti apie tai Kinijos valdžiai. Tačiau JAV, Japonijos ir Pietų Korėjos kariniai lėktuvai nepaisė naujų Kinijos nubrėžtų taisyklių. Lapkričio 30 d. Bejingas pasiuntė karinius lėktuvus dėl dviejų JAV žvalgybinių lėktuvų ir dešimties Japonijos lėktuvų, kirtusių naują gynybos zoną.

Vatikano ir Oxfordo universitetų rankraščiai – jau internete

Vatikanas (BNS) – Vatikano ir Oxfordo universiteto bibliotekos internete paskelbė pirmuosius jose saugomų senovinių rankraščių 1,5 mln. puslapių. Apie ketverių metų projektą perkelti vertingiausius hebrajų ir graikų kalbomis rašytus rankraščius bei dalį pirmųjų spausdintų knygų į skaitmeninį formatą abi bibliotekos paskelbė 2012 m. Tarp pirmųjų svetainėje <http://bav.bodleian.ox.ac.uk> pasirodžiusių rankraščių yra abiejose bibliotekose saugomos dviejų tomų

Gutenbergio Biblijos ir išpūdinga spalvotais piešiniais bei medžio raižiniais iliustruota XV a. vokiečių Biblija. 2 mln. svarų vertės projektą finansuoja „Polansky“ fondas, kurio tikslas yra padaryti informaciją prieinamą visiems. Vatikano biblioteka, kuri buvo įkurta 1451 m., yra viena svarbiausių pasaulio mokslinių bibliotekų. Tuo tarpu Oxfordo universiteto Bodleian biblioteka yra didžiausia universiteto biblioteka Didžiojoje Britanijoje.

Lietuvos džiaz atlikėjų koncertas Jeruzalėje

Jeruzalė (LR ambas. Izraelyje info) – 2013 m. lapkričio 27–30 d. Tarptautiniame Jeruzalės džiaz festivalyje „Jazz Globus“ pasirodė Lietuvos džiazos virtuosas, žymus saksofonistas, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentas Petras Vyšniauskas, koncertavęs kartu su legendiniu Lietuvos-Izraelio džiaz pianistu Slava Ganelinu ir jų partneriu iš Vokietijos, būgnininku Klaus Kugel. Muzikantų trio „Priority“ sėkmingai kartu koncertuoja nuo 2000 m. ir yra vienas la-

biausiai pripažintų modernaus džiaz ansamblių Europoje. Festivalyje taip pat koncertavo P. Vyšniausko sūnus, trimitininkas Dominykas Vyšniauskas. Lietuvos atlikėjus itin šiltai sutiko Izraelio žiūrovai. Šiais metais festivalis „Jazz Globus“, kurio įkūrėjas ir direktorius yra S. Ganelinas, švenčia dešimtąjį jubiliejų. Festivalyje, kuris vyks iki gruodžio 6 d., dalyvauja aštuoniolika kolektyvų iš užsienio ir Izraelio.

Tailando policija keičia taktiką

Bankokas (ELTA) – Po kelias dienas trukusių susirėmimų tarp demonstrantų ir saugumo pajėgų Tailando policija sostinėje Bankoke keičia taktiką: pareigūnai išardė savo užtvaras ir leido šimtams opozicijos šalininkų patekti į vyriausybės rūmų teritoriją. Dar praėjusiomis dienomis policija vyriausybės rūmus saugojo vandens patrankomis, ašarinėmis dujomis ir guminėmis kulkomis. Dabar barjerai išardyti ir prie policijos būstinės. Protestai prieš Tailando premjerę Yingluck Shinawatra paastrėjo, kai per neramumus Bankoke žuvo

keli žmonės ir dešimtys buvo sužeisti. Tai buvo pirmosios aukos nuo daugiausiai taikių protestų pradžios prieš mėnesį. Jie kilo dėl Amnestijos įstatymo, kuris leistų premjerės broliui, buvusiam šalies vyriausybės vadovui Thaksin Shinawatra grįžti iš emigracijos. Jis 2006-aisiais buvo nuverstas nuo valdžios, o vėliau nuteistas dėl korupcijos. Tailando opozicija reikalauja vyriausybės atsistatydinimo. Gruodžio 2 d. smurtą per protestus Tailande pasmerkė Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki Moon.

VERSLO NAUJIENOS

ŽŪ ministerijos delegacija lankėsi Kentuckyje

Kongreso atstovas Andy Barr kvietimu š. m. lapkričio 25 d. Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV Ž. Pavilionio lydimu Lietuvos žemės ūkio ministerijos delegacija lankėsi Kentuckio valstijoje. Lietuvos delegacija susitiko su Lexingtono meru Jim Gray, šiuo metu Lexingtono Komercijos rūmų prezidento postą užimančiu Ken Segan ir buvusiu rūmų prezidentu Danny Murpy bei kitais Lexingtono Komercijos rūmų atstovais. Susitikime taip pat dalyvavo Kentuckio burbono gamintojų asociacijos prezidentas Eric Gregory, Kentuckio universiteto rektoriaus pavaduotojas Daniel P. Murphy, Kentuckio Ekonominio vystymo biuro direktorius Brad Thomas.

Lexingtono meras pabrėžė, jog Kentuckio valstija bei Lexingtono miestas visuomet ieško naujų bendradarbiavimo formų bei partnerių. Jis kvietė susipažinti su vietos verslininkais, ieškoti bendradarbiavimo formų, pažadėjo remti naujais iniciatyvas.

Buvo paminėta, jog Lexingtonas galėtų keistis patirtimi bei bendradarbiauti turizmo srityje.

Kongreso atstovas Andy Barr sakė, kad nepriklausomai nuo to, jog Kentuckio valstija yra garsi savo žirgais, burbonu ir tabaku, galima rasti ir bendradarbiavimo galimybių tokiose srityse kaip jautienos arba pieno produktų gamyba. Buvo paminėta, jog Kentuckio valstija artimiausiu metu numato labiau skatinti pieno produktų gamybą panaudojant iš tabako verslo gautas lėšas. Kaip ir Lexingtono meras, Kongreso atstovas A. Barr pažadėjo remti įvairių formų bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Kentuckio valstijos.

Burbono gamintojų asociacijos prezidentas pateikė trumpą pristatymą apie burbono gamybos svarbą Kentuckio valstijos ekonomikai. Buvo paminėta, jog iš viso JAV pagaminamo burbono kiekio, 95 proc. yra pagaminama Kentuckyje. Burbonas eksportuojamas į 126 pasaulio valstybes, Lietuva pagal perkamų produktų vertę yra 19 vietoje.

Ambasadorius susirinkusius politikus ir verslininkus informavo apie palankią investavimo Lietuvoje aplinką. Ambasadorius pakvietė Kentuckio burbono asociaciją arba atskirus gamintojus prisijungti prie šių metų pavasari įkurtos Amerikos-Lietuvos verslo tarybos.

Žemės ūkio ministerijos kanclerė Dalia Miniataitė pristatė Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės svarbiausius statistinius duomenis, informavo apie pasiekimus vykdant Lietuvos pirmininkavimo ES Taryboje žemės ūkio programos įgyvendinimą.

Buvo pabrėžta, jog įvertinant tai, jog Lietuvos žemės ūkio ministerija kaip svarbiausią pirmenybę yra numačiusi gyvulininkystės sektoriaus plėtrą, todėl ieškotų bendradarbiavimo galimybių būtent šioje srityje. Žemės ūkio ministerijos kanclerė pakvietė Kongreso atstovą A. Barr ir jo delegaciją atvykti į Lietuvą.

LR ambasados Washingtone info

Studijų įmokos kels studijų kokybę

Kauno technologijos universiteto rektorius ir Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (LURK) prezidentas Petras Baršauskas teigia, jog, atsižvelgiant į šalies ekonominę padėtį, nedidelių studijų įmokų įvedimas visiems studentams yra geriausia išeitis. Pasak jo, ši tvarka, nors ir netobula, tačiau yra socialiai teisingiausia. Visi studentai tokiu atveju mokėtų nedidelį mokestį už mokslą, o didžiąją dalį paremtų valstybė.

P. Baršausko nuomone, visiems mokamo mokslo įvedimas užtikrintų universitetams galimybę kelti studijų kokybę. Valstybė būtų pajėgi finansuoti universitetus tokiu lygiu, koks yra dabar, o universitetai galėtų investuoti į laboratorijų atnaujinimą, išteklių gerinimą, patalpų atnaujinimą ir studijų kokybės kėlimą.

„Esant tokiai sistemai būtų galima planuoti biudžetą ne porai metų į priekį, o ilgesniam laikui. Tai – skaidri sistema, atverianti daugybę galimybių“, – teigė KTU rektorius P. Baršauskas. Anot jo, sistema galėtų būti lanksti ir užtikrinti aukštojo mokslo prieinamumą visiems.

„Mokestis būtų toks, kad neišgalintis jo mokėti žmogus galėtų pasiimti paskolą. Ar ją paskui gražinti ir kaip, būtų nustatoma pagal socialinę padėtį, kitus veiksnius“, – sakė P. Baršauskas.

Dabar aukštosiose mokyklose studentai studijuoja labai nevienodomis sąlygomis: valstybės finansuojamose vietose (55 proc. visų studentų) besimokantieji už studijas nemoka nieko, o valstybės nefinansuojamose (45 proc. visų studentų) besimokantiejiems tenka mokėti iki 21 tūkst. Lt. Priėmus šį pasiūlymą būtų galima atlaisvinti 21 mln. valstybės lėšų, kurios galėtų būti panaudotos kitoms aukštojo mokslo reikmėms.

ELTA

Valiutų santykis (2013 m. gruodžio 4 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,54 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,32 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,39 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,17 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,06 LTL

Mokslo ir technologijų paroda Vilniuje

Nuo elektrinio dviračio variklio iki kosminių palydovų – tokius eksponatus pamatė Ūkio ministerijos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) rengiamo Vilniaus inovacijų forumo („Innovation Drift“) mokslo ir technologijų parodos lankytojai. Forume dalyvavo apie 600 dalyvių iš visos Europos. Vienas pagrindinių renginio pranešėjų – pasaulinio interneto tinklo („World Wide Web“) kūrėjas seras Timothy Berners-Lee.

Paroda vyko gruodžio 4–5 d. ir ją galėjo nemokamai aplankyti visi vilniečiai ir sostinės svečiai. Mokslo ir technologijų parodoje dalyvavo Lietuvos ir tarptautinės įmonės, mokslo ir technologijų parkai, vyriausybinių institucijų ir verslo atstovai bei įvairių sričių profesionalai, jie pristatė inovatyvius sprendimus, išradimus ir idėjas. Viešbučio „Radisson Blu Lietuva“ konferencijų centre savo stenduose dalyviai pateikė įvairiausių eksponatų: nuo sero Richard Branson išgirto elektrinio dviračio variklio, unikalių muzikos instrumentų, išmaniųjų žaislų, robotų, specialių inovatyvių programėlių iki mobilių laboratorijų ir pirmųjų lietuviškų kosmoso palydovų.

Parodoje buvo galima išbandyti pažangų dviračiams skirtą naujos kartos elektros variklį „Rubbee“. Jį visiškai nepatyręs vartotojas prie bet kurio pasaulyje gaminamo dviračio gali pritaisyti maždaug per pusę minutės. Neminant pedalų, variklio energijos pakanka 25 kilometrams nuvažiuoti, o jam įkrauti tereikia dviejų valandų. Maksimalus varikliu pasiekiamas greitis yra 25 km/h. Vos šešis kilogramus sveriantis „Rubbee“ tinka net ir vaikiškam dviračiui.

Parodos lankytojai galėjo eksperimentuoti „Mobilioje bioklasėje“ – ši moderniausia mokslo įranga aprūpinta vienintelė mūsų šalyje mobili laboratorija devintų-dvyliktų klasių mokiniams suteikia išskirtinę galimybę išvysti šiuolaikinio biomokslo virtuvę, patiems padirbėti su laboratorine įranga ir pajusti atradimo džiaugsmą. Laboratoriją, kurios specializacija yra eksperimentai su DNR ir naujausi molekuliniai tyrimo metodai, iki šiol jau aplankė daugiau nei 80 mokyklų 55-iuose Lietuvos miestuose. „Mobiliają bioklasę“ pristatė Vilniaus universitetas kartu su bendrove „Thermo Fisher Scientific“.

Bernardinai.lt

IT ir ryšių specialistų paklausa 5 kartus viršys pasiūlą

Nuo kitų metų iki 2016 m. informacinių ir ryšių technologijų (IRT) specialistų paklausa Lietuvoje 5 kartus viršys pasiūlą: bus reikalinga 17,500 darbuotojų, tačiau Lietuvos aukštosios mokyklos pasiūlys tik 3,200 specialistų.

Kitamet 91 proc. įmonių planuoja priimti naujų IRT specialistų. Labiausiai didinti jų skaičių planuoja mažos įmonės, kuriose dirba iki 10 darbuotojų, rodo asociacijos „Infobalt“ atliktas tyrimas. Mažoms bendrovėms konkuruoti pritraukiant naujus darbuotojus, palyginti su didžiosiomis įmonėmis, sudėtinga dėl ribotų finansinių išteklių ir karjeros galimybių pasiūlos.

Vz.lt

„Maxima“ stabdo plėtrą Latvijoje

Maxima“ valdybos narys Ignas Staškevičius gruodžio 3 d. Rygoje pareiškė, jog Latvijoje atsisakoma sparčios plėtros strategijos – parduotuvių tinklas šiais ir kitais metais nebus didinamas. I. Staškevičius pažadėjo pakeisti „Maxima“ vadovų santykius su darbuotojais, darbo sąlygas, atlyginimų politiką. Jis viešai atsiprašė už tragediją Rygoje, kai sugriuvus „Maxima“ parduotuvei, žuvo daugiau nei pusšimtis žmonių.

Nomenklatūra rūpinasi savimi

Kaip ir Konstitucinis Teismas, Seimas neatsispyrė pagundai būti teisėjais savo pačių bylose. Seimas atmetė pasiūlymą dar metams pratęsti Seimo narių ir kitų politikų algų sumažinimą – neva toks Seimo narių ir kitų politikų algų įšaldymas prieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Sprendimas priimtas valdančiųjų frakcijų atstovų – socialdemokratų, „darbiečių“, „tvarkiečių“ – balsais. Tik Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovai balsavo prieš. Dėl tokio sprendimo Seimo nariai gaus apie 30 proc. didesnes algas, nors dar metams

pratęsti valstybės politikų algos sumažinimą siūlė konservatoriai ragino savo kolegas elgtis solidariai. Kaip teigė Andrius Kubilius, šalies ekonomikos pagerėjimą pirmiausiai „turi pajusti šalies pensininkai ir mažiausiai uždirbantys tarnautojai, pareigūnai bei kiti viešojo sektoriaus darbuotojai“, o ne politikai. Tokias konservatorių kalbas apie solidarumą socialdemokratai įvertino itin skeptiškai ir jas pavadino pigiu populizmu.

Apmokytos bitės aptinka vėžį

Iki šiol gydytojai pacientus turėjo gydyti nuo bičių įkandimų, tačiau panašu, kad nuo šio bitės gali tapti pagalbininkėmis medicinoje. Naujas tyrimas, atliktas Didžiosios Britanijos įmonės „Inscentinel“, kuri specializuojasi vabzdžių tyrimuose, rodo, kad bitės gali padėti aptikti vėžį žmonių organizmuose labai ankstyvoje stadijoje. Itin jautrią uoslę turinčios specialiai apmokytos bitės gali aptikti kvapus, kurių žmogaus uoslė neužuodžia. Tai tuberkulioze, diabetu, plaučių ar odos vėžiu sergančių žmonių kvapai. Bitės gali būti apmokytos vos per dešimt minučių ir kvapą atsiminti visam laikui.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

SPORTAS

Parengė **Paul Triukas**

Nauji R. Meilutytės pasiekimai

Lietuvos plaukikė Rūta Meilutytė Brazilijoje vykusiose pasaulio mokyklų žaidynėse iškovojo tris aukso medalius. 16-metė lietuvė, atstovaujanti Plymouth koledžui (Anglija), gruodžio 3 d. laimėjo 100 m plaukimo laisvuju stiliumi rungtį. Finale įveikusi atkarpą per 55,22 sek. ji pagerino žaidynių rekordą.

Pirmadienį, gruodžio 2 d. lietuvė iškovojo auksą plaukdama 50 m laisvuju stiliumi. R. Meilutytė finale nuplaukė nuotolį per 25,30 sek. ir pagerino žaidynių rekordą.

Praėjusią savaitę, penktadienį, olimpinė ir pasaulio čempionė aukso medalį iškovojo 50 m plaukimo krūtine. 16-metė mūsų šalies plaukikė atstumą įveikė per 30,85 sek. ir pasiekė naują žaidynių rekordą. Rūtai priklauso šios rungties pasaulio rekordas – 29,48 sek.

R. Meilutytė dėl sveikatos problemų negalėjo dalyvauti 100 m plaukimo krūtine rungtyje, kurioje ji tapo olimpine čempione.

200 m plaukimo krūtine atrankos varžybose distanciją ji įveikė per 2 min. 38 sek., tačiau buvo diskvalifikuota dėl taisyklių pažeidimo.

Lietuvės trenerio Jon Rudd treniruojama Anglijos plaukimo rinktinė komandų įskaitoje užėmė pirmąją vietą.

Gruodžio 12–15 dienomis R. Meilutytė dalyvaus Danijoje vykstančiame Europos plaukimo čempionate.

Geriausios 2013 metų Europos plaukikės rinkimuose Lietuvos atstovė Rūta Meilutytė užėmė trečiąją vietą. Europos plaukimo federacijos (LEN) surengtuose rinkimuose 16-metė Londono olimpiinių žaidynių ir pasaulio čempionė bei planetos rekordininkė surinko 14,1 proc. balsų.

R. Meilutytė pernai šiuose rinkimuose buvo taip pat trečia.

Geriausią Europos plaukikę išrinkta šiemet dukart pasaulio čempione tapusi vengrė Katinka Hosszu. Pasaulio taurės laimėtoja surinko 62 proc. balsų. Antra liko keturis medalius (du aukso ir po vieną sidabro bei bronzos) šių metų pasaulio pirmenybėse iškovojo rusė Julija Jefimova. Ji gavo 16,9 proc. balsų.

Geriausiu Europos plaukiku antrą kartą iš eilės išrinktas šių metų dukart pasaulio čempionas prancūzas Yannick Agnel, 54,3 proc. balsų.

LEN paskelbė ir kitų vandens sporto šakų laureatus. Septintą kartą surengtuose rinkimuose dalyvavo 51-os šalies plaukimo federacijų atstovai, LEN vadovybė, treneriai, teisėjai ir žurnalistai.

L. Grigelis – ir vėl neįveiktas

Praėjusią savaitę Laurynas Grigelis šventė dar vieną pergalę ITF Futures turnyre. Laimėdamas devintąjį turnyrą per pastaruosius keturis mėnesius, L. Grigelis šį kartą įveikė vieną geriausių jaunųjų tenisininkų Uladzimir Ignatik.

Čekijoje vykusiose varžybose po dvi valandas trukusios kovos lietuvis įveikė baltarusą 4-6, 6-3, 7-6 (7-2). Už pergalę vienetų varžybose L. Grigeliui atiteko 27 taškai bei 2,160 JAV dolerių čekis. L. Grigelis lentelėje užima 286-ąją vietą, o U. Ignatik – 343-iąją.

Baigėsi vidurinių mokyklų čempionatas

Praėjusį savaitgalį Northern Illinois University stadione DeKalb baigėsi šio sezono vidurinių mokyklų amerikietiško futbolo čempionatas. Iš aštuonių grupių finalų, įdomiausios rungtynės vyko tarp daugkartinių čempionų Montini Catholic High School ir Sacred Heart-Griffin High School.

Montini katalikų mokykla valstijos čempionais yra tapę penkis kartus (2004 ir 2009–2012). Jų varžovai čempionais buvo tris kartus – 2005, 2006 ir 2008 metais. Prieš finalą abi komandos buvo laimėjusios visas 13 rungtynių. Pusfinalyje Lombarde esanti Montini mokykla nugalėjo svečius iš Sycamore 42–20, o Springfielde esanti Sacred Heart-Griffin išvykoje 44–14 nugalėjo uraganinių vėtrų nusiaubto Washingtono miesto mokyklos komandą.

Finalinės rungtynės prasidėjo aiškiai pirmaujant Montini. Nesėkmingai pirmuosius du puolimus užbaigę Sacred Heart-Griffin žaidėjai leido varžovams išsiveržti į priekį 14–0, tačiau pirmojo kėlinio pabaigoje pagaliau pasižymėjo pralaimėjimui pasmerkti „Cyclones“ pasivadinusio Sacred Heart-Griffin mokykla. Anthony DiNello pelnė pirmuosius savo komandos taškus ir rezultatas buvo 14–7. Atrodant, jog po pirmojo kėlinio komandas skirs tik vienas „touchdown“, Montini žaidėjas Derrick Curry perbėgo per visą aikštę ir Montini „Broncos“ atitrūko 21–7.

Antrajame kėlinyje Montini atrodė sutrikusi, tačiau varžovams leido pelnyti tik vieną tašką. Kėlinio pradžioje „Cyclones“ įžaidėjas Gabe Green sušvelnino skirtumą iki septynių taškų – 14–21. Paskutinįjį rungtynių sekundę Montini turėjo progą pelnyti tris taškus, tačiau „Broncos“ buvo išnaudoję visas pertraukėles ir negalėjo sustabdyti žaidimo, tad pritrūko laiko.

Trečiasis kėlinys Montini mokyklai buvo prasčiausias ši sezoną. Iš pradžių Kenny Rowe pelnė tris taškus, o vėliau du kartus pasižymėjo G. Green. Po trijų kėlinių Sacred Heart-Griffin pirmavo 31–21. Ketvirtajame kėlinyje čempionų titulus ginantys „Broncos“ turėjo galimybę išplėsti pergalę ir laimėti penktą kartą iš eilės, tačiau jiems vis nesisekė siūsti kamuolio link varžovų vartų. Mon-

tini įžaidėjas Alexander Wills sužaidė nesėkmingai, o pačioje rungtynių pabaigoje Montini gynyba nesugebėjo sustabdyti išsismarkavusių „Cyclones“ žaidėjų. Pastarieji likus dviem minutėms atitrūko dar labiau – 38–21. Tada legendinis Montini treneris Chris Andriano leido žaisti jaunesniems ir mažiau patyrusiems žaidėjams. Vedami vienuoliktoko Charles Norgle ir devintoko Prince Walker, likus mažiau nei minutei Montini sušvelnino skirtumą iki dešimties taškų – 28–38.

Nuaidėjus teisėjo švilpukui, valstijos čempionatas pirmą kartą nuo 2008-ųjų nesibaigė Montini pergale. Sacred Heart-Griffin gretose, deja, nežaidė Daniel Kalvaitis (jis buvo registruotas, bet į aikštę taip ir neišėjo). Lietuvių kilmės vaikinui šios rungtynės buvo paskutinės karjeroje, kadangi 2014 metų vasarą jis baigs mokyklą. 185 cm ūgio sportininkas turi galimybę futbolininko karjerą tęsti universitete, nes jo pažymiai mokykloje aukščiausi.

Kitų kategorijų čempionais tapo Lena-Winslow High School, Newman Central Catholic High School, Stillman Valley High School, Rochester High School, Batavia High School, Mt. Carmel High School ir Naperville Central High School.

Lietuvos emigracinis potencialas stiprėjo ir litvakus – Lietuvos žydus – slegiančių Rusijos įstatymų dėka. Nors skirtingai nuo lietuvių valstiečių jie buvo miestų ir miestelių gyventojai, tačiau iš *Šiaurės Palestinos* – Litos juos vijo ne mažesni sunkumai. Sėslumo zonos ribos ir didelis natūralus žydų bendruomenės prieaugis stiprino tuoj tuoj griūsančios užtvankos išpūdį. Nors per ilgą XIX amžių teisinė žydų padėtis keitėsi, nors vienu metu jau atrodė, kad sėslumo ribos ir suvaržymai jau atgyvena, tačiau net 1891–1892 metais caro Aleksandro III *ukazas* leido administracijai tiesiog išvaryti žydus iš Maskvos apskrities. Jeigu (tikėtinais rusų statistikos duomenimis) 1887 m. iš Rusijos išvažiavo apie 30,000 žydų, tai 1892 m. šis skaičius šoktelėjo iki 76,000.¹²⁰

Lietuvos miestuose ir miesteliuose (jidiš – štetliuose) žydų koncentracija buvo didžiulė, o pragyvenimo resursai labai riboti. Amatai, smulkioji prekyba, smulkus natūrinis ūkelis – tai buvo skurdi daugumos litvakų tikrovė. Prie to vėl pridurkime tą pačią privalomąją Rusijos imperijos karinę tarnybą. Štai šios tiesioginės ūkinės bei netiesioginės politinės priežastys lėmė emigracijos polinkius. Ties išeivių takais žydai ir lietuviai neretai pajusdavo daugiau bendrystės, negu gyvendami izoliuotose kaimynystėse.

Skirtingai nuo bendratautiečių, lietuvių žydai senai buvo mobilesni, tartum natūraliai gyvenantys diasporos gyvenimą. Jiems buvo lengviau ryžtis susikrauti mantą ir keliauti laimės ieškoti kažkur už tūkstančių kilometrų ir už jūrų marių. Kaip rodo tyrimai, kontrabandininkų takus emigracijai pritaikė pirmiausia žydai, o po to prie jų prisidėjo lietuviai. Tas pats pasakytina apie oficialias jūrų laivinkystės kompanijų atstovybes, kurių paslaugomis pasinaudojo išeiviai.

Emigracijos perspektyva dvejojai veikė lietuvių ir litvakų santykius. Viena vertus, šikūrimas svetimos šalyse galėjo padidinti tam tikrus bendrumo jausmus. Kita vertus, Lietuvoje pripratę prie izoliuoto kahalo – žydų bendruomenės – gyvenimo, griežtų papročių ir religijos užtvaromis užsitvėrę litvakai emigracijos šalyse tęsė savo egzistenciją atokiau nuo lietuvių. Daug kas priklausė nuo skaičiaus, koncentracijos, proporcijos, ir žinoma, nuo emigracijos laiko. Vienaip Lietuvos išeivių likimai ir tarpusavio santykiai klostėsi JAV, kitaip – Pietų Afrikoje, dar kitaip – Brazilijoje. Šiandien beveik niekas nebep prisimins, kad, be 120,000 litvakų Pietų Afrikoje, XX a. pradžioje buvo šikūrę keletas tūkstančių lietuvių. O daugelio Brazilijos lietuvių atmintyje verslo magnatai Klabinai bus išlikę kaip savi, artimi vienos praeities ir vieno emigracijos kelio bendražygiai, kurių fabrikuose XX a. ketvirtajame dešimtmetyje daugelis lietuvių naujakurių rado darbo. Pridurtina dar ir tai, kad dešimtys tūkstančių lietuvių ir žydų likimų sumišo bendroje Rusijos imperijos emigrantų statistikoje.

Praeitį ir istorija yra prikaišyta įvairių paradoksų, neatitikimų tarp įrodomų faktų ir kolektyvinės mitologijos būna labai dideli. Vienas dalykas gali būti aprašytas istorikų, o kolektyvinė atmintis į tai beveik nereaa-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

38

guoja. Kalbant apie istorinį lietuvių prieraišumą prie gimtosios žemės taip ir peršasi paralelė su kitu šiandienos lietuviams ypač svarbiu XIX a. antrosios pusės reiškiniu: Tado Blindos nuotykiais. Istorija senai įrodė, kad žiaurus pakelės banditas Blinda buvo taip nekenčiamas žemaičių valstiečių, kad jie neapsikentę Luokėje jį nulinčiavo. Anoks tai buvo herojus valstiečiams, kuriems reikėjo primušti ir nuginkluoti rusų žandarus, saugojusius banditą daboklėje. Tačiau meninėse legendose susiformavo priešingas paveikslas: žmogaus – svieto lygintojo, varguolių gynėjo. Negalima čia kaltinti nei istorijos, nei legendos. Bet pravartu tai suprasti ir gebėti žvelgti į praeitį su išminties šypsena.

Tikrosios emigracijos pradžia žymėjo lūžio tašką lietuvių tautos istorijoje. XIX a. antroje pusėje laisvės skonį ir savarankiško gyvenimo kainą patyręs valstietiškas gaivalas susigrūdavo tokiose kryžkelėse, kur reikėjo rinktis tarp prieraišumo prie gimimo vietos ir išgyvenimo, reikėjo rinktis ir tarp lenkiškumo, rusiškumo bei lietuviybės. Viena vertus, valstiečiai darėsi lietuviais – iš luominės tapatybės vystyklų vis labiau ėmė sąmoningai išitraukti į modernios tautos bendrį. Kita vertus, caro valdžios represijų prispausta savame krašte ir išsklaidyta po tolimus kraštus lietuvių tauta dar tik audė bendrosios atminties drobę, ieškojo jungčių tarp senosios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės bajoriškiosios istorijos ir liaudies tradicijoje išsaugotos kalbos bei mitologijos.

Pirmieji lietuvių emigracijos istorikai, kurie skyrė ankstyvąją išeivijos praeitį nuo *tikrosios emigracijos*, neabejodami svarbiausiais *tikrumo* įrodymais laikė masiškumą ir valstietišumą. Visi ankstesnieji, egzotiški politinės ir religinės emigracijos prisiminimų krislai, kurie siejosi su privilegijuotu Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės luomu, buvo *netikros* emigracijos žymės. Tačiau dar vienas da-

lykas yra vertas dėmesio ir *tikrumo-netikrumo* svarstybų. Beviltiškoje padėtyje atsiduriantys Lietuvos kaimo žmonės, skirtingai nuo miesteliuose susigrūdusių litvakų, turėjo truputį daugiau migravimo alternatyvų. Jei žydus ribojo Rusijos imperijos sėslumo zona, tai lietuvių valstiečius neretai gundė rusiškojo rojaus derlingose Sibiro platybėse vaizdai. Beturčiai lietuviai kartais galėjo rinktis persikėlimą į kolonizuojamus Rusijos imperijos rytus, kur valdžia siekė didinti apgyvendinimą ir kelti ūkį.

Lietuvių modernios tautos tapimas sutapo su *išvarymu* iš gimtojo kaimo erdvės, su pasklidimo po pasaulį refleksija. Šiandien vis dar galime pasigesti rimtesnių tekstų apie emigracinę, diasporinę lietuvių tapatybę, besiformuojančią toje epochoje, kurią esame įpratę vadinti tautiniu Atgimimu. Vienu ir tuo pačiu metu skleidėsi laisvės gaivalas ir prieraišumo prie savosios žemės refleksai. It kokios priešingos krypties upės vienu metu sruvo ryžtas pakelti savo gimtines būvį, ir čia pat desperatiškas noras, atsukus gimtinei nugarą, keliauti tolyn į kitą – *pažadėtąją žemę*. Šių priešingų vaizdinių sandūroje plieskėsi nauja tautos sąmoningumo energija. Pasaulio atradimas sutapo su savęs atpažinimu *kito* veidrodyje. Tautos budintojai šį Atgimimo aspektą gerai suprato, nes beveik visi, pradėdant Jonu Basanavičiumi tolimoje Bulgarijoje ir baigiant Jonu Šliūpu dar atokesnėje Amerikoje, buvo atsidūrę dramatiškai besiplečiančio lietuvių pasaulio akivaizdoje.

3. Keliai į rytus, keliai į vakarus

Tikrosios emigracijos pradžia buvo sąlygojama prieštarų veiksmų, dažniausiai nulėmusių, kuria kryptimi patrauks lietuvių išeivių vežimai. Lemtingiausios buvo ekonominės sąlygos, kurios neleido išgyventi gimtojoje žemėje. Tačiau to neužtenka, kad suprastume etnogeografinius pasikeitimus. Pats skurdas ir pragyvenimo

ieškojimas dar negalėjo nulemti, kur pasuks – į Rusijos gilumą, ar į industrinius Vakarus – išeivijos srautai.

Rusų valdžios represijos ir lietuvių nenoras lieti kraują už svetimą rešimą galėjo skatinti prisidėti prie antrojo – Vakarų kelio. Kita vertus, per prievartą lietuviai atsidūrė, išigijo žemių ir vertėsi žemdirbyste Kazachų stepėse. Tačiau ne jiems buvo lemta pasidaryti Rusijos lietuvių dauguma per I pasaulinį karą. Ja tapo pramonės darbininkai, susitelkę Maskvoje ir Sankt Peterburge, Rygoje ir Kijeve. Dešimtys tūkstančių darbo ieškančiųjų nepaisydami nieko pasirinko būtent Rytų kryptį. Tiesiog taip buvo paprasčiau. Šiandien demografijos istorikai gali parodyti, kokie didžiuliai buvo lietuvių išsibarmymo po Rusijos imperiją mastai. Pirmojo rimto visuotinio gyventojų surašymo duomenys padeda atskleisti faktą, jog 1897 m. Rusijos pramoniniuose centruose jau gyveno apie 300,000 lietuvių, prie kurių iki 1915 metų prisidėjo dar kone ketvirtis, t. y. apie 74,000.¹²¹ Tad lietuvių pasaulis sklido tiek į Vakarus, tiek į Rytus, o jo autorefleksija – suvokimas, pažinimas, susikalbėjimas – gerokai atsiliko nuo permainų greičio. Visų pirma dėl to, kad rusų valdžios

draudimai stabdė lietuvių periodinės spaudos atsiradimą, o jei tokia buvo kur nors užsienyje – tai draudė jos įvežimą į Lietuvą.

Lietuvių kolektyvinėje atmintyje ir folklore Sibiro savanoriško kolonizavimo viltys nepaliko didesnio pėdsako. Tačiau prievartinis Sibiro „atradimas“ iki šiolei yra lietuvių pasaulio istorinio pasakojimo dalis, susiliečianti su traumine patirtimi. Už 1863 m. sukilimo palaikymą ištisi kaimai buvo išvaromi į Sibirą arba į Kazachų stepes. Toks likimas ištiko maištingus lietuvių valstiečius, atsidūrusius Čiornaja Padina kaime, kuris iki šiandien žymi Užvolgio lietuvių pasaulio plotą Samaros apskrityje. Rytų vaizduotė, likimo išbandymai ir lietuviška atmintis čia stipriai susipina į vieną. Taip jau nutiko, kad XIX a. septintajame dešimtmetyje vienus lietuvių rusai už bausmę išvarė į Sibirą, o kitų, kurie iš bado buvo pasirengę ten iškelti, neleido.

Likimas įnoringas, o gyvoji atmintis kartais stipresnė už istorikų randamus dokumentus. Dar 1963 m. kalbininko Aloyzo Vidugirio vadovauta ekspedicija aptiko giliuosius tos atminties kodus. Anot tyrinėtojo, černapadinių tėvų ir senelių pasakojimai liudijo, jog po 1863–1864 m. sukilimo čia buvo išstremta nemaža žmonių, daugiausia nuo Utenos, Užpalių, Dusetų, mažiau nuo Baisogalos, Radviliškio, Švenčionių, Vilkaviškio. Net po kruvino šimtmečio, čia buvo jaučiama išgalėjusi uteniškių, užpalėnų šneka su nežymiomis kitų šnektų priemonėmis.

120. Eidintas, Alfonsas. *Litovskaja emigracija v strany Sievernoj i Južnoj Ameriki v 1868–1940 m.* Vilnius: Mokslas, 1989, p. 41.

121. Vaitiekūnas, Stasys. *Lietuvos gyventojai per du tūkstantmečius.* Vilnius, 2006, p. 279, 295.; Dapkutė, Daiva. *Lietuviai Didžiojoje Britanijoje iki Antrojo pasaulinio karo.* In: *Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenė: praeitis, dabartis, ateitis.* Vilnius: Versus aureus, 2008, p.10.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro ateitis – mūsų visų rūpestis

LORETA TIMUKIENĖ

Lapkričio 10 d., sekmadienį, Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, vyko Lituanistikos tyrimo ir studijų Centro tarybos posėdis, kuriame buvo aptarta Centro veikla ir ateities planai.

Priminsime skaitytojams, kad Centras įkurtas 1981 metais, inkorporuotas kaip pelno nesiekianti organizacija Illinois valstijoje 1982 m. LTSC jungia 12 didelių padalinių: tai Pasaulio lietuvių archyvas, Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvas, Lietuvių medicinos muziejus ir archyvas, S. Budrio foto archyvas, vaizdinių – garsinių priemonių skyrius, J. Dainausko biblioteka ir archyvas, LTSC meno archyvas, Lietuvių genocido tyrimo centras Amerikoje, Ramovėnų laisvės kovų muziejus, Lietuvių muziejus, Lituanistikos institutas ir Pedagoginis lituanistikos institutas.

Centras turi leidinių, eksponatų maždaug nuo XIX a. vidurio. Saugomi ne tik dokumentai ir knygos, bet ir lietuviški ženkliai, plokštelės, žemėlapiai, įvairūs plakatai. LTSC yra visokių archyvų. Tokie yra, pvz. JAV Lietuvių Bendruomenės ar BALF (Bendrojo Amerikos lietuvių fondo) archyvai atspindi vienos organizacijos veiklą. Kituose fonduose – asmeniniai archyvai su šeimos dokumentais, fotografijomis. Yra ir tokių archyvų, kur žmonės išsaugojo ne tik oficialius dokumentus ar laiškus, bet ir daug asmeniškų dalykų, tarkim, vaiko piešinius iš Vokietijos DP stovyklų, dienoraščių. Iš tokių paminėtinas neseniai gautas Veličkų šeimos archyvas, kuriame sukaupta išsamiausia kelių kartų šeimos istorija nuo pat gyvenimo Nepriklausomoje Lietuvoje iki kelionių per Vokietijos DP stovyklas į JAV. Tuomet per archyvinę medžiagą atsiskleidžia ne tik objektyvus laikotarpio supratimas, bet ir labai subjektyvus – kuo ta šeima gyveno, kokie buvo tarpusavio santykiai ir pan. Vertingas archyvas ne mažiau įdomus kaip geriausia knyga.

Per tris dešimtmečius LTSC tapo didžiausiu lituanistikos akademiniu archyvu ir lituanistikos knygų leidėju už Lietuvos ribų su daugiau kaip 120,000 knygų bei daugiau kaip 2,300 pavadinimų periodinių leidinių. Tikrą mokslo institucijos statusą liudija ne tik tai, kad LTSC saugo mūsų išeivijos turtą, bet ir LTSC leidinių skaičius (o jų yra daugiau kaip 50). Populiariausios yra William Urban „Livonian Crusade“, „Samogitian Crusade“, „Tannenberg and After“ bei Edmundo Remio „Review of Modern Lithuanian Grammar“ (jas galima užsisakyti internetu per Amazon.com arba kreipiantis tiesiai į LTSC).

LTSC administruoja valdybos pirmininkas dr. Augustinas Idzelis, vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė, archyvų direktorė Skirmantė Miglinienė ir visuomeninių organizacijų patvirtintų atstovų LTSC taryba, kurios pirmininkas yra dr. Robertas Vitas. LTSC turi daug mokslinių bendradarbių, jame nuolat lankosi Lietuvos mokslo, švietimo, visuomeninių įstaigų atstovai. Čia užsuka įvairių kartų Amerikos lietuviai, besidomintys mūsų šalies istorija, kultūra, išeivijos gyvenimu, savo šeimos istorija.

LTSC tikslai ir siekiai per 30 gyvavimo metų nepasikeitė: nuo pat Centro įkūrimo didžiausią susirūpinimą jo įkūrėjams ir darbų tęsėjams kelia mintis – kaip išgelbėti, išsaugoti Lietuvos praeities paminklus: archyvinę, istorinę, mokslinę, kultūrinę vertę turinčią medžiagą. Sujungus visas organizacijas į vieną mokslo ir kultūros vienetą, tapo lengviau koordinuoti mokslinę veiklą, kaupti ir dalintis informacija, atlikti tyrinėjimus, tačiau šis darbas reikalauja ne tik laiko, lėšų, bet ir visų mūsų sutelktų pastangų. Prireiks dar ne vieno dešimtmečio, kad sukauptas turtas būtų ne tik tinkamai sutvarkytas, sukataloguotas, bet ir išanalizuotas, pristatytas visuomenei. Jau dabar iškyla patalpų klausimas – dabartinėse iš Jėzuitų nuomojamose patalpose greitai gali būti ankšta, be to, archyvų saugojimui reikalingos specialios sąlygos – tinkama temperatūra, drėgmė ir kt. Posėdyje apie tai irgi buvo kalbama, buvo nuspręsta ieškoti įvairių sprendimų.

Tarybos posėdyje buvo pristatyta LTSC finansinė ataskaita, kalbėta apie lėšų telkimą Centro iš-

laikymui, archyvų saugojimui ir tvarkymui. Tyrimo centrą išlaiko JAV lietuvių aukos, Lietuvių Fondas ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Galima džiaugtis, kad atsiranda dosnių žmonių, aukojančių Centrui arba net paliekančių palikimus – neseniai LTSC gavo a. a. Astos Veličkaitės palikimą. Tokia parama padeda sėkmingiau tęsti numatytus darbus, reikalaujančius nemenkų išlaidų.

Dr. Augustinas Idzelis pasidžiaugė, kad praėję metai LTSC buvo sėkmingi, buvo prasmingai paminėtas LTSC 30-metis, ta proga surengta paroda,

dinimu ir šiai programai įgyvendinti numatytais tarpinstituciniais veiklos planais. Vadovaujantis šiuo planu, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir LCVA pasirašė sutartį dėl projekto „Lietuvių išeivijos archyvinės medžiagos tvarkymas Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Pasaulio lietuvių archyve“ vykdymo. Projektą iš dalies finansavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, kitas reikalingas lėšas skyrė Lietuvių Fondas.

LCVA darbuotojos komandiruotės metu susipažino su LTSC Pasaulio lietuvių archyve saugomu

LTSC tarybos nariai. Sėdi: Dalė Lukienė, Skirmantė Miglinienė. Stovi: Audrius Remeikis, dr. Augustinas Idzelis, Vytas Beleška, Kristina Lapienytė, dr. Giedrius Subačius, Loreta Timukienė, dr. Robertas Vitas, Šarūnas Rimas.

atspindėjusi Centre sukauptus turtingus archyvus. Jubiliejui skirtame renginyje dr. Robertas Vitas pristatė išsamų pranešimą, apžvelgiantį LTSC kelią, kuriame ne tik apibrėžė LTSC vaidmenį išeivijos istoriniame paveldė, bet ir apskritai mokslo svarbą išsaugant lietuvišką kultūrą. Turiningos paskaitos įžangoje dr. R. Vitas paaiškino, kodėl LTSC jubiliejiniame ženkle minimi ne tik 1982 ir 2012 m., bet ir 1946-ieji – tais metais buvo įkurtas Pasaulio lietuvių archyvas – didžiausias LTSC padalinys. Jį DP (Displaced Persons) stovyklose Vakarų Vokietijoje pradėjo kaupti emigravęs lietuvių inteligentas Vincencas Liulevičius.

Pasak valdybos pirmininko dr. Augustino Idzelio, pastaruoju metu Centro veikla tapo labiau matoma: leidžiamas Centro biuletenis, išspausdinti informaciniai lankstinukai apie LTSC veiklą lietuvių ir anglų kalbomis. Trečią kartą surengta knygų mugė, už parduotas knygas surinkti pinigai bus panaudoti Centrui išlaikyti. Centras bendradarbiauja su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi, neseniai muziejaus darbuotojos pasirinko nemažai įdomios medžiagos būsimai parodai apie DP stovyklas. Svarbus įvykis LTSC veikloje – a. a. dr. Tomo Remeikio archyvo įkūrimas. Žymaus išeivijos mokslininko politologo archyvui skirtas atskiras kambarys, kitais metais vyks oficialus archyvo atidarymas.

Pažymėtina, kad pastaruoju metu jaučiamas padidėjęs Lietuvos susidomėjimas LTSC turimomis kultūros vertybėmis, plečiasi Centro ryšiai su Lietuvos mokslo įstaigomis. Vasarą VDU mokslininkė istorikė dr. Giedrė Milerytė tvarkė Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) archyvą. Rugsėjo 28–spalio 17 d. LTSC lankėsi Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) darbuotojos – Informacijos ir apskaitos skyriaus vedėja Sigita Baranauskienė ir Dokumentų sklaidos skyriaus vedėja Džiuginta Stankevičienė. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba 2011 m. pasirašė užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo veiksmų planą, kuriame buvo numatyti veiksmai, sietini su „Globalios Lietuvos“ programos įgyven-

dokumentų tvarkymo ir aprašymo ypatybėmis, dokumentų naudojimo bei saugojimo sąlygomis. Taip pat buvo tvarkomi archyve saugomi Bendrojo Amerikos lietuvių fondo (BALF) dokumentai, kurie į šį archyvą pateko 2008 m. uždarius BALF organizaciją. Aprašytuose dokumentuose atsispindi BALF veikla 1944–2008 m., teikiant paramą Lietuvoje gyvenusiems nepasiturintiems asmenims, politiniams kaliniams, disidentams, į Sibirą ištremtiems lietuviams, Lenkijoje, JAV, Pietų Amerikos bei Europos valstybėse gyvenusiems lietuviams.

Centro paslaugomis naudojosi lietuviai ir ne lietuviai mokslininkai bei studentai iš Lietuvos ir viso pasaulio, kurie, remdamiesi LTSC kolekcijose aptikta informacija, parašė daug knygų ir straipsnių. Neseniai LTSC lankėsi žurnalistas, filmų kūrėjas Vidmantas Valiušaitis, renkantis medžiagą apie 1941 m. sukilimą ir apie Lietuvių fronto bičiulių veiklą. Publicistas džiaugėsi radęs svarbių dokumentų, kai kurių nuskanuotos kopijos iškelia į Adolfo Damušio demokratijos studijų centrą Lietuvoje, į šį fondą bus išsiųsta daugiau nei 10 dežių knygų, kurias V. Valiušaitis pasirinko iš LTSC turimos bibliotekos.

JAV Lietuvių Bendruomenės Archyvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė pasidžiaugė, kad dabartinė JAV LB Krašto valdyba skiria nemažai dėmesio archyvams, neseniai JAV LB KV pirmininkė Sigita Šimkuvienė, lankydama Čikagoje, susitiko su dr. Robertu Vitu aptarti tolimesnio bendradarbiavimo, yra planų ateityje bendradarbiauti rašant JAV lietuvių istoriją. LTSC turi nemažai JAV LB archyvų, jiems saugoti skirtas atskiras kambarius, į Centrą atsiųsti organizacijos dokumentai yra tvarkomi ir kataloguojami. Neseniai sukataloguotas buvusios veiklos bendruomenininkės, Vidurio Vakarų apygardos pirmininkės a. a. Birutės Vindašienės gausus archyvas, taip pat Brighton Parko ir Rytinės Connecticuto apylinkių archyvai. Dalė Lukienė sakė, kad sutarta su seselėmis kazimierietėmis dėl dalies jų archyvo perdavimo LTSC.

Buvo svarstoma, ką daryti su LTSC turimais meno kūrinių, kuriuos būtų tikslinga pristatyti

LTSC darbuotojai ir svečiai (iš kairės): Audrius Aleksiūnas, Skirmantė Miglinienė, Vidmantas Valiušaitis, Laima Siudikienė, Dalia Anyšenė, Juozas Bendikas, Džiuginta Stankevičienė, Leonas Putrius, Sigita Stankevičienė.

plačiajai visuomenei. Pastaruoju laiku padaugėjo Centrai atiduodamų DP kartos žmonių knygų, kurioms saugoti bei kataloguoti reikia ir patalpų, ir darbuotojų. Šiuo metu visas į Centrą atkeliaujančias knygas kataloguoja Enata Skrupskelytė, dirbanti kaip savanorė, už ką Centras jai yra labai dėkingas.

Planuodamas savo ateitį, LTSC stengiasi tapti labiau išsivysčiusia institucija, kuriančia finansinius ir rinkodaros planus, stiprinančia bendradarbiavimą su verslu ir kitomis institucijomis bei siekiančia veiksmingai panaudoti savo finansinius išteklius archyvuojant turimas kolekcijas, kuriant skaitmeninę jų bazę, kuri savo ruožtu būtų susieta su kitų

institucijų duomenų bazėmis. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro ateitis priklauso nuo mūsų visų norų ir pastangų. Negalvokime, kad tai – tik vienos organizacijos ar fondo reikalas, Centre esančios vertybės – mūsų visų turtas ir kartu – nemažas rūpestis. Turime vilties, kad ir prabėgus keliems dešimtmečiams galėsime kartoti LTSC valdybos garbės pirminko prof. dr. Jono Račkausko žodžius: „LTSC kelias rodo, kad lietuviai, išsikūrę Jungtinėse Valstijose, nesivaiko vien materialinių gėrybių, jiems svarbi ir tautos kultūra, jos istorinis paveldas.”

Loreta Timukienė – LTSC vicepirmininkė.

- Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918**
- Moteris ieško (perka) žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, nevairuoja. **Tel. 773-797-8990.**

- Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-709-5990.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235.**

DOVANOJAMA

elektrinė lova, skirta ligoniui.

Tel. 708-562-1448

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete

be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: **administracija@draugas.org** ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

IŠNUOMOJA

■ Išnuomojamas 4 mieg. , 2 vonių namas
Romeoville rajone. Naujai atremontuota vonia ir virtuvė. Yra skalbykla, 2 automobilių garažas, didelis aptvertas kiemas. **Tel. 224-659-0611.**

DRAUGAS
773-585-9500

Prisiminkite Žavingą
XIV-TĄJĄ LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ
BOSTONE 2012 METAIS

ISIGYKITE KĄ TIKTAI IŠLEISTĄ ŠOKIŲ ŠVENTĖS DVD

puiki dovana visokiausiom progom

2012 LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS OFICIALUS LEIDINYS, kuriame rasite visų dalyvių fotografijas, duomenis, sveikinimus ir tt dabar parduodamas visuomenei.
PUIKUS PRISIMINIMAS!

Užsakymus su čekiais (XIV Lithuanian Folk Dance Festival) siųsti:
Orders with checks made out to
XIV Lithuanian Folk Dance Festival may be sent to:

XIV Lithuanian Folk Dance Festival DVD/BOOK
29 Barberry Lane
Milton, MA 02186

arba/or

Užsakymus galima priduoti **www.sokiusvente2012.org**
Raskite SOUVENIRS ir sekite nurodymus. Mokestis per paypal.
DVD's may be ordered at www.sokiusvente2012.org SOUVENIRS menu. Payment made through Paypal.

Enjoy the music, dances and excitement of
THE XIV LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
THAT TOOK PLACE IN BOSTON IN 2012

JUST RELEASED:
A DVD OF THE ENTIRE PROGRAM

the perfect gift for all occasions

THE OFFICIAL 2012 LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL SOUVENIR BOOK, that includes photos and bios of each participating group, greetings and more is now available for purchase.
A WONDERFUL SOUVENIR!

DVD
\$20.00 USD
su persiuntimu / includes shipping and handling

LEIDINYS SOUVENIR BOOK
\$25.00 USD

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Natūralioji rūgštelė

Rauginti žali burokėliai

Reikės: žalių burokėlių, 5 litrų vandens, $\frac{3}{4}$ puodelio druskos, 2 juodos duonos riekių plutelės.

Burokėlius nuplaukite, nulupkite, supjaustykite ir sudėkite į didelį indą. Šaltą nevirintą vandenį pasūdykite ir užpilkite ant burokėlių, sudėkite juodos duonos pluteles, kad geriau rūgtų. Rauginkite kambario temperatūroje 12–15 dienų. Įrūgusius burokėlius paslėkite, indą uždenkite dangčiu ir laikykite vėsioje vietoje.

Su ruginiais miltais rauginti burokėliai

Reikės: 20 sv burokėlių, puodelio ruginių miltų, 2 šaukštelių kmynų, 8 litrų vandens.

Paruoštus burokėlius sudėkite į statinaitę, kiekvieną jų eilę apibarstykite kmynais ir užpilkite 7 litrus šalto vandens. Tada litre šilto vandens išmaišykite miltus ir supilkite į statinaitę. Burokėlius uždenkite audiniu, pridenkite tinkamo skersmens dangčiu ir prispauskite svarmeniu. Rauginkite kambario temperatūroje 2 savaites. Paskui laikykite šaltai.

Rauginti virti burokėliai

Reikės: burokėlių, 2 sv ruginių miltų, 5 litrų vandens, $\frac{3}{4}$ puodelio druskos.

Ruginius miltus užplikykite 0,5 litro (2 puodeliai) verdančio vandens, išmaišykite ir palikite 1–2 valandas. Tada atskieskite likusiu vandeniu ir 2 paras rauginkite kambario temperatūroje. Burokėlius išvirkite neluptus. Atvėsusius supjaustykite į 4–8 dalis ir sudėkite į rauginimui skirtą indą. Raugalą perkoškite, pasūdykite, užpilkite ant burokėlių ir paslėkite, kad skystis juos apsemtų. Rauginkite kambario temperatūroje 12–15 dienų, reguliariai nugriebdami putas. Įrūgusius burokėlius laikykite vėsioje vietoje.

Žemaitiška burokėlių gira

Reikės: 2 sv burokėlių, 10 litrų vandens, 2 sv cukraus, pakelio vanilės, pakelio mielių (100 g), 1 sv razinų.

Burokėlius išvirkite, nulupkite ir smulkiai sutarkuokite. Vandenį užvirinkite, į jį sudėkite sutarkuotus burokėlius ir palaikykite 10–20 minučių. Skystimą perkoškite, atausinkite, supilkite įskildytas mieles, suberkite cukrų ir pastatykite šiltoje vietoje. Kai gira kiek parūgs, suberkite gerai nuplautas ir nusausias razinas. Po to ją supilstykite į butelius arba statinaitę, suberkite vanilę (nebūtinai) ir sandariai uždarykite. Galite gerti kitą dieną. Ji saldžiarūgščio savito skonio.

O jei mes šią girą tik gersime, tai tada dėkime vanilės, duos gėrimui skonį. Tačiau tokią girą galima naudoti patiekalams, šaltiems barščiams, tada vanilės nereikia.

Rauginti pomidorai

Reikės: 10 dalių kietų pomidorų, 1 dalies morkų, krapų, maltų paprikų, česnakų, lauro lapų, 10 litrų vandens, 2 puodelių druskos.

Pomidorus su vaiskočiais nuplaukite ir eilėmis sudėkite į rauginimui skirtą indą. Kiekvieną jų eilę pabarstykite prieskoniais ir tarkuotomis morkomis. Užpilkite paruoštu sūrymu, paslėkite ir laikykite vėsioje vietoje.

Rauginti obuoliai

Reikės: prinokusių žalių rūgštųjų obuolių, 10 litrų vandens, $\frac{3}{4}$ puodelio druskos, puodelio medaus, pusantro puodelio rupių ruginių arba kvietinių miltų, juodųjų serbentų, vyšnių ir mėtų lapų.

Obuolius nuplaukite. Rauginimui skirtą indą išklorkite plonu juodųjų serbentų lapų sluoksniu. Tuomet sluoksniuodami iki indo viršaus dėkite dvi eiles obuolių, sluoksnį vyšnių lapų ir vėl dvi eiles

obuolių, ploną sluoksnį mėtų lapelių ir vėl obuolių. Sudėję obuolius paslėkite. Užvirinkite vandenį, atvėsinkite, sudėkite druską, medų, miltus ir išmaišykite. Supilkite skystį ant obuolių, kad būtų apsemti. Po kelių dienų skysčio sumažėja, tad jo reikia papildyti. Laikykite šiltoje temperatūroje (16–18 °C) 6–7 dienas, vėliau išneškite į vėsia patalpą. Obuoliai įrūgsta per 4–6 savaites.

Rauginti žiediniai kopūstai

Reikės: 2 sv žiedinių kopūstų, 2 morkų, juodųjų serbentų lapų, krapų.

Sūrymui: 1 litro vandens, saujos druskos (60 g). Kopūstus išskirstykite žiedinėliais ir 2–3 minutes plikykite parūgštintame vandenyje (1 ltr. vandens – 5 g citrinų rūgšties). Morkas plikykite verdančiame vandenyje 5–6 minutes. Tada nulupkite ir supjaustykite griežinėliais. Į indą sluoksniuodami dėkite žiedinius kopūstus ir morkas, apibarstykite krapais ir juodųjų serbentų lapais. Užpilkite šaltu sūrymu ir 2 paras laikykite kambario temperatūroje, vėliau – vėsiai.

Raugintos kriaušės

Reikės: kietų kriaušių, 10 litrų vandens, 2 puodukų kviečių sėlenų, puodelio kvietinių miltų, puodelio druskos, puodelio juodųjų serbentų lapų.

Sėlenas ir miltus ištirpinkite šaltame vandenyje, truputį palaikykite ir perkoškite. Į rauginimui skirtą indą sluoksniuodami su serbentų lapais sudėkite kriaušes ir užpilkite pasūdytu skysčiu. Paslėkite ir laikykite 16–18 °C temperatūroje 6–7 dienas, vėliau išneškite į vėsia patalpą.

Rauginti pomidorai savo sultyse

Reikės: 10 sv pomidorų, puodelio krapų, krienų šaknų, juodųjų serbentų, vyšnių ir ažuolų lapų, česnakų.

Sūrymui: 1 litrą sutrintų pomidorų – 60 g druskos.

Ant rauginimui skirto indo dugno dėkite pusę susmulkintų prieskonių, tada nuplautus pomidorus, o ant viršaus – likusius prieskonius. Sutrintus pomidorus pasūdykite ir užpilkite ant pomidorų. Paslėkite ir iš pradžių laikykite 18–20 °C temperatūroje, vėliau vėsiai.

Marinuoti parauginti patisonai (cukinijos rūšis)

Reikės: patisonų, 1 litro vandens, saujos druskos.

Prieskonių deriniai: 1) juodųjų serbentų, vyš-

nių, krienų ir gelsvių lapų; 2) juodųjų serbentų, vyšnių ir krienų lapų, krapų, česnakų; 3) krapų, česnakų, krienų šaknų ir lapų.

Patisonus dėkite į indą sluoksniuodami su pasirinktais prieskoniais. Viršuje turi būti prieskonių sluoksnis. Užpilkite sūrymu, paslėkite ir rauginkite 3–4 dienas. Tada patisonus perdėkite į stiklainius sluoksniuodami su šviežiais prieskoniais. Sūrymą pavirinkite 2–3 minutes ir karštą užpilkite ant patisonų. Taip kartokite 3 kartus, po to stiklainį sandariai uždarykite.

Raugintos cukinijos

Reikės: 4 sv cukinijų, česnakų, krapų stiebų su sėklomis, kadagių uogų, 2 šaukštų druskos, 1 ltr. vandens.

Cukinijas supjaustykite nedideliais gabalėliais ir sudėkite į stiklainius kartu su česnakais, krienais ir kadagių ugomis. Užpilkite verdančiu sūrymu ir paslėkite. Kai cukinijos įrūgs, stiklainius kaitinkite 20 minučių ir uždarykite.

Raugintos paprikos

Reikės: 4 sv įvairiaspalvių saldžiųjų paprikų, 4 aitriųjų paprikų, 10 česnakų skiltelių, krapų, 6–8 lauro lapų.

Sūrymui: 2 litrų vandens, saujos (60 g) druskos, 2 šaukštelių kvapiųjų pipirų.

Saldžiasias paprikas nuplaukite, perpjaukite pusiau ir, pašalinę sėklas, sluoksniais sudėkite į rauginimui skirtą indą arba stiklainius, idėkite krapų, aitriųjų paprikų gabalėlių, smulkintų lauro lapų, nuluptų česnakų skiltelių. Vandenį užvirinkite su druska ir pipirais. Atvėsinkite ir užpilkite paprikas. Uždengtas keletą dienų laikykite kambario temperatūroje, vėliau – vėsiai.

Pagal Rimą Marcinkevičienę

Lietuvos nacionaliniame muziejuje – lietuviški sodai

Atkelta iš 1 psl.

Tikėta, kad dar baltų liaudies mene vyravę medžių, dangaus šviesulių ar paukščių simboliai gali paveikti žmogaus gyvenimą. XIX amžiuje sodas, etnologų teigimu, perėmė ne tik apeigines visžalio medžio reikšmes, bet ir baltų menui būdingus medžio simbolio ženklus – medžio viršūnes primenančius trikampį, piramidę, eglutę.

Sodas yra viena gražiausių puošmenų tradicinėje lietuvių kultūroje, tačiau kurį laiką buvo primirštas. Juos

rišo tik pavienės rišėjos. Didesnio sudomėjimo sodai sulaukė prasidėjus tautiniam atgimimui. Jau trečią dešimtmetį rengiami sodų rišimo kursai, stovyklos, seminarai ir parodos. Jų pastangomis tęsiamos tradicijos – steigiami klubai, dalijamasi patirtimi ir žiniomis, rengiamos parodos, bandoma sudominti jaunimą, šiaudų vėrinėliai sušvinta mokyklose, darželiuose, dovanojami jaunavedžiams, naujaku-riams ir svečiams.

Laisvės premija skirta arkivyskupui Sigitui Tamkevičiui

Atkelta iš 1 psl.

Siūlymą pristatęs Laisvės premijos komisijos pirmininkas Petras Auštrevičius pabrėžė, jog šiai kandidatūrai komisija pritarė vienbalsiai. Premiją siūloma skirti pažymint, kad S. Tamkevičius buvo neginkluoto pasipriešinimo dalyvis, politinis kalinys, pagrindinės spaudos leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“ steigėjas ir redaktorius. Laisvės premija siekiama įvertinti asmenų bei orga-

nizacijų laimėjimus ir indėlį ginant žmogaus teises, plėtojant demokratiją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsisprendimą ir suverenitetą. Laisvės premiją Lietuvos Seimas įsteigė 2011 m. Premija siekia 5,000 eurų (17,250 litų). Ji teikiama kasmet sausio 13-ąją per iškilmingą Seimo posėdį.

Amerikos Baltų laisvės lygai reikia Jūsų pagalbos!

Amerikos Baltų laisvės lyga /BAFL/ prašo visus Amerikos baltiečius paremti akciją Nr. 3. Kreipkitės į savo rajono Kongreso atstovą, reikalaudami, kad jis (ji) prisidėtų prie Juodojo Kaspino rezoliucijos H. RES. 302.

Norėdama atkreipti Amerikos valdžios dėmesį į žiaurius žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos patyrė Baltijos ir kitos Europos šalys nacių ir Sovietų komunistų priespaudoje. Rezoliuciją H. Res. 302 (kaip Juodojo Kaspino dienos rezoliuciją), priimti siūlė Amerikos Baltų laisvės lyga, Kongreso atstovų Baltų pakomitečio kopirmininkai John Shimkus ir Adam Schiff.

Jei ši rezoliucija būtų priimta, tai reikštų rugpjūčio 23 d. pripažinimą dviejų tironiškų režimų aukų atminimo diena. Tos dienos reikšmė visiems mums yra žinoma, nes buvo pasirašyta nelemtoji Hitlerio/Stalino sutartis, pagal kurią Hitleris ir Stalinas pasidalijo tarpusavyje Europos valstybes.

Rugpjūčio 23-oji yra tinkama diena atminti ir pagerbti milijonines teroro aukas Europoje. Teroro režimai organizavo sistemingas nekaltų civilių žmonių įskaitant vaikus, masines deportacijas ir žudynes, išskyrė šeimas, atėmė laisvę, kankino badu, ir, okupavę Rytų ir Centrinės Europos šalis, sukėlė Antrąjį pasaulinį karą.

Juodojo Kaspino diena jau yra pripažinta tarptautiniu mastu. Ji yra minima Kanadoje ir dar 12-oje pasau-

lio šalių, įskaitant Baltijos šalis, ir yra pripažinta Europos Sąjungos bei Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Europoje (JAV yra tos organizacijos narė).

Kad ši rezoliucija būtų priimta Kongreso Rūmų atstovų, jūs turite veikti! Nedelskite! Mes turime visi dirbti! Kito kelio laimėti nėra!

Prašymus jūs turite siųsti faksu ar rašyti el. paštu. Galima skambinti savo Kongreso atstovams ir pasakyti jam arba jai, kad jie paremtų H. Res. 302. Jeigu nežinote savo atstovo Kongrese, skambinkite savo rajono budinčiam arba ieškokite informacijos internete: thomas.loc.gov (Kongreso biblioteka). Ką kalbėti ar ką rašyti, sužinosite BAFL tinklalapyje: www.BAFL.com (spauskite COMMUNITING WITH CONGRESS). Čia jūs matysite ir atnaujintą įsijungusiųjų sąrašą.

Mes negalime pergyventi siaubo, kančių, kokias pergyveno režimo aukos, bet mes galime jas atminti, pagerbti ir siekti teisingumo. Juodojo Kaspino dienos ir yra teisingas pripažinimo siekimo žingsnis.

Amerikos Baltų laisvės lyga ir Jungtinis Amerikos Baltų tautinis komitetas padarys, ką gali. O kaip Jūs? Prašome visų – skambinkite į Kongreso rūmus savo atstovui, kad jis balsuotų už Juodojo Kaspino dieną. Ačiū.

Valdis Pavlovskis
BAFL prezidentas

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ atminkime savo testamente.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija

Šv. Mišių tvarka

Adventas ir Kalėdos

2013 GRUODIS

5–7 d. Advento vakarai – 7 val. v. Vakarus veda ses. Ignė Marijošiūtė.

7 d. Rekolekcijos su ses. Igne Marijošiūte nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p.

Ateitininkų namuose.

7 d. Maldos vakaras misijoje – 7 val. v.

8 d. Vargdienių seserų knygos pristatymas. Tuoju po 9 ir 11 val. r. šv. Mišių.

8 d. Misijos ir vaikų choro „Vyturys“ kalėdinis koncertas – 12:30 val. p. p.

16 ir 20 d. – Bendruomeninis Susitaikymo vakaras (išpažintys) – 7 val. v.

24 d. Kūčių vakaro Mišios – 4 val. p. p. bažnyčioje;

Misijos Kūčios – 7 val. v. (registruotis iki gruodžio 22 d.);

Bernelių Mišios – 11 val. v. Ritos Riškienės salėje.

25 d. Kalėdų šv. Mišios – 10:30 val. r. Ritos Riškienės salėje.

27–28 d. Biblinė vaikų stovykla nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose.

Sausio 1 d. Naujieji metai – Mišios bažnyčioje 11 val. r. ir 6 val. v.

14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Tel. 630-257-5613

matulaitission@gmail.com

www.matulaitission.com

**Madisono ir Vilniaus
susigiminiavusių miestų komitetas (MVSC)**
kartu su „Žaibo“ šokėjais

šeštadienį, gruodžio 14, 2 val. p. p.

kviečia visus į

KŪČIŲ ŠVENTĘ

Lake Edge Lutheran Church, 4032 Monona Dr., Madison,
kur Buckeye Road kerta Monona Drive.
Įvažiavimas iš Lake Edge Blvd.

Jeigu atvykstate iš toliau, važiuokite I-94 iki 12 greitkelio, pasukite į vakarus ir išvažiuokite Monona Drive. Važiuokite į šiaurę iki Buckeye Rd. Pasukite į dešinę, po to į kairę iki Lake Edge Blvd.

Prašome atsinešti **Kūčių patiekalą (be mėsos)** ir stalo įrankius.
Mes parūpinsim gėrimus (kavą, sultis) bei pietų indus.

Su vaikais bendraus Kalėdų Senelis, tad prašome tėvų paruošti **mažą, nebrangią** supakuotą dovanėlę su vaiko vardu ir ją slapta įdėti į raudoną dovanų maišėlį virtuvėje.

Paprašykite vaikų pasiruošti pasirodymui:
išmokyti eilėraščių, dainelę ar muzikinį kūrinį (bus pianinas)
– angliškai arba lietuviškai.
Vakaronė vyks dviem kalbom.
Pasikvieskite šeimos narius ir draugus. Bus smagu.

**Dalyvavimas be mokesčio,
bet būsime dėkingi už aukas padengti patalpų nuomai.**

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gruodžio 13 d., penktadienį, 7 v. v.** Baltijos jėzuitų plėtros projekto taryba visus kviečia į vakarą „Jėzuitų gimnazijos šian dien ir rytoj“ Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont IL 60439). Galėsite stebėti vaizdus iš gimnazijų gyvenimo, pabendrauti ir pasivaišinti. Dalyvaus Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas Gintaras Vitkus, SJ. RSVP tel.: 630-243-6234 arba el. paštu: lithjesuit@hotmail.com.

■ **Gruodžio 14 d. šeštadienį, 5 val. p. p.** kviečiame į Draugo fondo pirmininkės Marijos Remienės knygos „Mūsų likimai Amerikoje: asmenybių portretai“ sutiktuves „Draugo“ redakcijoje, 4545 W. 63 gatvėje Čikagoje. Knygoje prisimenami žmonės, dirbę bendram labui, bet tuo pačiu palikę pėdsaką pačios autorės gyvenime. Tarp jų – poetė Eglė Juodvalkė, dailininkė Magdalen Stankūnienė, Stasė Semėnienė, jau amžinybėn iškeliaję Kęstutis Trimakas, Petras Kisieliū, Stasys Baras, Juozas Prunskis ir kt. Jūsų laukia pabendraimas artėjančių Kalėdų dvasioje su knygos autore, „Draugo“ tarybos nare M. Remiene, kitais laikraščio leidėjais. Bus šventinės vaišės.

■ **Lietuviškos prieškalėdinės šv. Mišios** šiaurinio Illinojaus lietuviams vyks gruodžio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Santa Maria del Popolo parapijos koplyčioje, 116 N. Lake Street Mundelein, IL 60060. Šv. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas ir kun. Gediminas Keršys. Po Mišių – pabendraimas parapijos salėje prie kavutės. Kviečiame visus lietuvius dalyvauti su savo artimaisiais ir draugais. Tel. pasiteirauti: 847-244-4943.

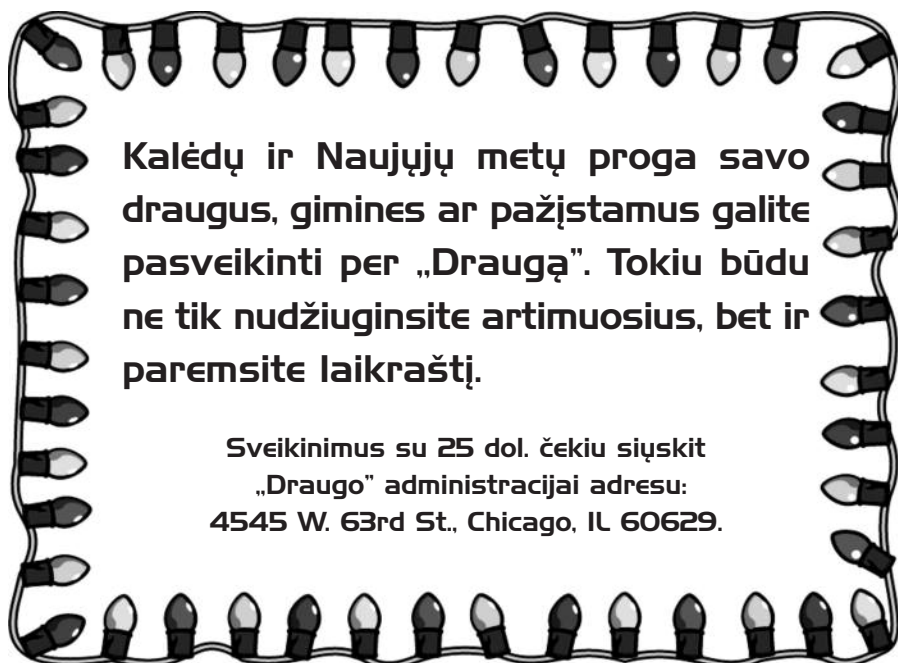
■ **Gruodžio 15 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių,** Akademikų Skautų sąjūdžio Čikagos Filisterių skyrius ruošia kalė-

dinę sueigą, kuri vyks PLC posėdžių kambarėje, 14911 E. 127th St., Lemont, IL. Visus ASS narius kviečiame į sueigą. Norintys dalyvauti skambinkite A. Sakalaitei tel.: 630-243-6302, email: ausreles@comcast.net

■ **Gruodžio 15 dieną, sekmadienį,** Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas rengia tradicines Kūčių vaišes. Jos įvyks 12:30 val. p. p., PLC didžiojoje salėje. Maloniai kviečiame dalyvauti. Registruotis prašome PLC raštiniėje arba telefonu: 630-257-8787.

■ **Gruodžio 15 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** Marquette Parke kviečiame visus prie bendro Kūčių stalo parapijos salėje. Prašome iš anksto užsisakyti stalus tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **„Dainavos“ kalėdinį koncertą** šeštadienį, gruodžio 21 d. iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos (14911 127th Street, Lemont, IL) į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią vyks autobusas. Kviečiame užsiregistruoti Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje tel. 630 257-5613 arba matulaitismission@gmail.com. Bilietus bus galima įsigyti ir kalėdinėje mugėje PLC gruodžio 7 ir 8 d. (prie misijos arba „Dainavos“ stalo), taip pat sekmadieniais po 9 ir 11 val. r. ir 6 val. v. Mišių bei šokiadieniais misijos raštiniėje. Autobusas išvažiuoja iš PLC 5:30 val. p. p. ir grįžta į PLC 10:30 val. v. arba anksčiau. Kaina – 15 dol. Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ chorinės muzikos koncertas ir apmąstymai Advento ir Šv. Kalėdų proga „Naktį gimė kūdikis“ vyks šeštadienį, gruodžio 21 d., 7 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave. Čikagoje.

Kalėdų ir Naujųjų metų proga savo draugus, gimines ar pažįstamus galite pasveikinti per „Draugą“. Tokiu būdu ne tik nudžiuginsite artimuosius, bet ir paremsite laikraštį.

**Sveikinimus su 25 dol. čekiu siųskit „Draugo“ administracijai adresu:
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

Artėjant didžiosioms metų šventėms, vis dažniau galvojate apie sveikinimus ir dovanėles? Užsukite į „Draugo“ krautuvėlę – čia didelis kalėdinių atvirukų pasirinkimas. Galite įsigyti ir kalėdaičių, knygų vaikams bei suaugusiems (lietuvių ir anglų kalbomis), meno albumų.

**Krautuvėlė dirba
pirm.–penkt. nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Tel. pasiteirauti: 773-585-9500.**

Dėmesio! Dėmesio!

Jei turite nebenaudojamų, bet veikiančių kalėdinių lempučių, neišmeskite – mielai papuošime jomis „Draugo“ išorę ir vidų. **Administracijos darbo valandos – nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.**
Adresas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL.

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parke
(2745 W. 44TH St., Chicago, IL)

KALĖDINIS TVARKARAŠTIS

- ✳ **Gruodžio 8 d.** (2-as Advento sekmadienis ir Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė) 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys, giedos solistė Sandra Vaitiekūnienė, jai akompanuos koncertmeisterė Svajonė Geleželienė.
 - ✳ **Gruodžio 14 d.** (šeštadienis) 11 val. r. kun. Gediminas Keršys ves rekolekcijas.
 - ✳ **Gruodžio 15 d.** (3-ias Advento sekmadienis) 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių parapijos salėje vyks Kalėdinis suneštinis pobūvis.
 - ✳ **Gruodžio 22 d.** (4-tas Advento sekmadienis) 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
 - ✳ **Gruodžio 24 d.** (antradienis) 9 val. v. Bernelių šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
 - ✳ **Gruodžio 25 d.** (trečiadienis) 10 val. r. Kalėdų ryto šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
 - ✳ **Gruodžio 29 d.** (sekmadienis) 10 val. r. Šv. Šeimos šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
 - ✳ **Sausio 1 d.** (trečiadienis) 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimdytojos šventės ir Naujųjų metų šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
 - ✳ **Sausio 6 d.** (sekmadienis) 10 val. r. Trijų Karalių šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.
- Kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. kun. Gediminas Keršys lietuviškai laiko šv. Mišias. Po pamaldų klausomos išpažintys.**

Vienas – du – trys..., kuris įdomiausias šių metų rašinsys?

Dalyvaukite įdomiausio 2013 m. „Draugo“ paskelbto straipsnio konkurse. Siūlykite iki **gruodžio 20 d.**
tel. 773-585-9500 arba el. paštu: **redakcija@draugas.org.**

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS**

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

**Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org**